

**Zhodnocení finanční situace
stavební společnosti
PB SCOM s. r. o.**

Bakalářská práce

Vedoucí práce:

doc. Ing. Daniela Špírková, Ph.D.

Jiří Haša

Brno 2017

Rád bych poděkoval paní doc. Ing. Daniele Špírkové, PhD. za její trpělivost a odborné rady.

Dále bych chtěl poděkovat Jiřímu Pavlišťíkovi, který mi poskytl informace o hospodaření podniku PB SCOM s. r. o.

A v neposlední řadě chci poděkovat za podporu mé rodiny a mých nejbližších přátel.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto práci: **Zhodnocení finanční situace stavební společnosti PB SCOM s. r. o.**

vypracoval/a samostatně a veškeré použité prameny a informace jsou uvedeny v seznamu použité literatury. Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s platnou *Směrnicí o zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací*.

Jsem si vědom/a, že se na moji práci vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, a že Mendelova univerzita v Brně má právo na uzavření licenční smlouvy a užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 Autorského zákona.

Dále se zavazuji, že před sepsáním licenční smlouvy o využití díla jinou osobou (subjektem) si vyžádám písemné stanovisko univerzity o tom, že předmětná licenční smlouva není v rozporu s oprávněnými zájmy univerzity, a zavazuji se uhradit případný příspěvek na úhradu nákladů spojených se vznikem díla, a to až do jejich skutečné výše.

V Brně dne 22. května 2017

Abstract

Haša J. Evaluation of the financial situation of construction company PB SCOM Ltd. Bachelor thesis. Brno: Mendel University, 2017.

The aim of this bachelor thesis is to evaluate the financial situation of construction company PB SCOM Ltd. and to make suggestions based on gleaned results for its improvements. Bachelor thesis is divided into theoretical part, which presents the theoretical prerequisites for the creation financial analysis and a practical part, which includes application of financial analysis methods to specific data of the company for years 2011 to 2015. Based on the results are defined the problematic areas on which are proposed specific solutions.

Keywords

Financial analysis, vertical analysis, horizontal analysis, solvency, activity, liquidity, profitability, bankruptcies and bonits models.

Abstrakt

Haša J. Zhodnocení finanční situace stavební společnosti PB SCOM s. r. o. Bakalářská práce. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2017.

Cílem této bakalářské práce je zhodnotit finanční situaci stavební společnosti PB SCOM s. r. o. a navrhnout podle získaných výsledků vhodná řešení a doporučení. Práce je rozdělena na část teoretickou, ve které jsou uvedeny teoretické předpoklady pro zhotovení finanční analýzy, a část praktickou, která obsahuje aplikaci metod finanční analýzy na konkrétní data podniku za roky 2011 až 2015. Na základě výsledků jsou vymezeny problémové oblasti, na které jsou navržena konkrétní řešení.

Klíčová slova

Finanční analýza, horizontální analýza, vertikální analýza, zadluženost, aktivita, likvidita, rentabilita, bankrotní a bonitní modely.

Obsah

1	Úvod	13
2	Cíl práce	14
3	Metodika	15
4	Význam a úloha finanční analýzy	16
4.1	Vymezení finanční analýzy	16
4.2	Uživatelé finanční analýzy	16
4.3	Charakteristika účetních výkazů	17
4.3.1	Omezení vypovídací schopnosti účetních výkazů	19
4.4	Pravidla financování	19
4.5	Metody finanční analýzy	20
4.6	Analýza absolutních ukazatelů	20
4.6.1	Horizontální analýza	20
4.6.2	Vertikální analýza	20
4.7	Rozdílové ukazatele	21
4.8	Analýza poměrových ukazatelů	21
4.8.1	Ukazatele rentability	22
4.8.2	Ukazatele zadluženosti	23
4.8.3	Ukazatele likvidity	25
4.8.4	Ukazatele aktivity	26
4.9	Souhrnné indexy hodnocení	28
4.9.1	Bankrotní modely	29
4.9.2	Bonitní modely	29
5	Zhodnocení finanční situace stavební společnosti PB SCOM s. r. o.	31
5.1	Charakteristika společnosti PB SCOM s. r. o.	31
5.2	Horizontální analýza účetních výkazů	32
5.2.1	Horizontální analýza aktiv	32
5.2.2	Horizontální analýza pasiv	34

5.2.3	Horizontální analýza vybraných položek výkazu zisku a ztrát	36
5.3	Vertikální analýza účetních výkazů.....	38
5.3.1	Vertikální analýza aktiv	38
5.3.2	Vertikální analýza pasiv.....	39
5.3.3	Vertikální analýza výkazu zisku a ztrát	41
5.4	Rozbor dodržování pravidel financování.....	42
5.5	Analýza rozdílových ukazatelů	43
5.6	Analýza poměrových ukazatelů.....	43
5.6.1	Ukazatele rentability.....	44
5.6.2	Ukazatele zadluženosti.....	45
5.6.3	Ukazatele aktivity.....	46
5.6.4	Ukazatele likvidity.....	48
5.7	Souhrnné ukazatele	50
5.7.1	Bankrotní model IN05.....	50
5.7.2	Kralickuv Quicktest.....	51
6	Diskuze výsledků práce a návrhy na zlepšení finanční situace	53
6.1	Shrnutí finanční analýzy	53
6.2	Návrhy a opatření vedoucí ke zlepšení finanční situace společnosti PB SCOM s. r. o.....	55
6.2.1	Problémová oblast zadluženost.....	55
6.2.2	Problémová oblast rentability.....	56
6.2.3	Problémová oblast likvidity	58
7	Závěr	60
8	Literatura	62
9	Seznam obrázků	65
10	Seznam tabulek	66
A	Aktiva podniku PB SCOM s. r. o. za období 2011 – 2015 (v tis. Kč)	68
B	Pasiva podniku PB SCOM s. r. o. za období 2011 – 2015 (v tis. Kč)	69

C	Výkaz zisku a ztráty podniku PB SCOM s.r.o. za období 2011 - 2015 (v tis. Kč)	70
----------	--	-----------

1 Úvod

Dnešní dynamické podnikatelské podmínky vyžadují neustále zefektivňování procesů a správné sledování podnětu z okolí. Klíčovým nástrojem pro neustále inovace a zlepšování je efektivní sběr informací, které lze získat z interních i externích zdrojů. Výsledkem této činnosti je efekt, který umožňuje lépe vyhodnocovat jevy, které slouží i jako podklad pro operativní i strategické rozhodování, které může vézt k dlouhodobé prosperitě.

Finanční analýza, jakožto metoda pomocí, které lze vyhodnotit finanční stránku podniku, výše zmíněné aspekty splňuje. Díky jednotné formě vykazování finančních výsledků pro podnikatelské subjekty, ji lze aplikovat na podobné podniky, což umožňuje porovnání s konkurencí, a toto srovnání může být zdrojem inspirací, jak zlepšit vlastní finanční stránku podniku. Kvalita zpracování finanční analýzy se odvíjí od dostupnosti interních informací. Jejich správné zakomponování do metod finanční analýzy vede ke kvantifikaci příčinnosti procesů a lepšímu vyhodnocování. Finanční analýza vychází z údajů minulých let, které slouží k identifikaci problémových oblastí, se kterými se společnost ve sledovaných letech potýkala.

Vybraný subjekt, který byl podroben rozboru finančního zdraví, je stavební podnik PB SCOM s. r. o., jelikož působí v regionu mého bydliště. S vývojem a činností podniku jsem se mohl seznámit díky mému působení ve společnosti v oblasti výroby.

2 Cíl práce

Hlavním cílem této bakalářské práce je navrhnout vhodná opatření vedoucí ke zlepšení současné finanční situace stavební společnosti PB SCOM s. r. o.

Tato opatření budou sestavena na základě aplikace metodických postupů na zmíněný podnik. Díky teoretickým předpokladům a srovnání s odvětvím bude vyhodnoceno finanční zdraví a identifikovány problémové oblasti, na které budou navrhnutá patřičná řešení.

3 Metodika

Práce je rozčleněná na literární rešerši a praktickou část. V literární rešerši byly zpracovány teoretické předpoklady, které jsou potřebné pro aplikaci metod finanční analýzy na konkrétní podnikatelský subjekt. Napřed byl vysvětlen samotný pojem finanční analýza a přínos jejího zpracování. Dále byli rozebráni uživatelé finanční analýzy a jejich důvod zainteresovanosti pro zpracování finanční analýzy. Poté byly detailně vysvětleny zdroje, ze kterých finanční analýza čerpá informace. Byly rovněž popsány vzájemné souvislosti mezi účetními výkazy a popsány jejich slabé stránky. Následně byly uvedeny konkrétní metody, které jsou základem pro zpracování finanční analýzy. Nejdříve byla popsána metoda absolutních ukazatelů, která se skládá z horizontální a vertikální analýzy. Dále byly rozebrány metody rozdílových ukazatelů a poměrových ukazatelů, které byly rozděleny do skupin dle jejich významu, a to na ukazatele rentability, zadluženosti, likvidity a aktivity. Poté byly popsány modely, které hodnotí finanční zdraví podniku jako celku, a to konkrétně jeden bankrotní model IN05, který byl vytvořen pro podmínky českého prostředí, a bonitní model Kralickuv Quicktest.

Praktická část byla zpracována na základě teoretických poznatků, které byly zmíněny v literární rešerši. Nejdříve byl charakterizován podnik PB SCOM s. r. o. a jeho historický vývoj včetně činnosti, kterou se zabývá. Následovala aplikace horizontální a vertikální analýzy, které byly zpracovány pro majetkovou a finanční strukturu, a výnosovou a nákladovou stránku podniku. Dále byla zhodnocena schopnost podniku dodržovat pravidla financování. Pomocí rozdílových ukazatelů byla rozebrána platební schopnost podniku. Následovala analýza pomocí poměrových ukazatelů, které byly vyhodnoceny na základě doporučených hodnot a porovnání výsledků s odvětvím. Pomocí výpočtu a zhodnocení bankrotního modelu IN05, byl predikován bankrot a zpracováním Kralickova-Quicktestu byla zhodnocena bonita podnikatelského subjektu.

Na analýzu navázala diskuze, která byla rozdělena na dvě části, a to shrnutí výsledků finanční analýzy, a na tento oddíl navázala část, kde byly vypracovány návrhy na zlepšení finanční situace podniku.

4 Význam a úloha finanční analýzy

4.1 Vymezení finanční analýzy

Finanční analýza je formalizovaná metoda hodnocení finančního hospodaření podniku, která třídí a navzájem poměří získaná data a hledá mezi nimi vzájemné souvislosti. Finanční analýza umožňuje identifikovat slabé a silné stránky finanční situace podniku a vyvozuje závěry, které jsou zdrojem pro rozhodování managementu. Sedláček (2011, s. 3)

Zdrojem pro sestavení finanční analýzy jsou výkazy, které jsou sestavovány na základě výsledků finančního účetnictví, které zaznamenává a dokumentuje údaje o hospodaření podniku. Tyto údaje jsou vykazovány prostřednictvím výkazu zisku a ztráty, rozvahy a přehledu o peněžních tocích, které samostatně disponují malou vypovídací hodnotou. Zmíněné výstupy z účetnictví jsou sestavovány k časovému okamžiku (rozvaha) nebo obsahují údaje za uplynulé časové období (výkaz zisku a ztráty, přehled o peněžních tocích). Holečková (2008, s. 9)

Holečková (2008, s. 9) a Kislingerová (2010, s. 46) se shodují, že schopnost sestavení finanční analýzy a vyvození závěrů z jejího zpracování, by měla být jedna ze základních dovedností každého finančního manažera.

Růčková (2015, s. 10-11) zmiňuje dvě nejzásadnější funkce finanční analýzy, a to zhodnocení finančního zdraví podniku (analýza ex post) a vytvoření faktického základu pro finanční plánování (ex ante analýza).

4.2 Uživatelé finanční analýzy

Díky vypovídací hodnotě, množství různých přístupů a pojetí finanční analýzy je sestavována subjekty, které jsou vůči podniku různě zainteresováni. Kubíčková a Jindřichovská (2015, s. 11)

Kislingerová (2010, s. 48) rozděluje uživatele na externí a interní. Do skupiny externích uživatelů lze zařadit:

- **Investory**, kteří sledují zhodnocování a míru rizika jejich vložených finančních prostředků. Vochozka (2011, s. 13)
- **Stát a jeho orgány** využívají finanční analýzu ke kontrole vykázaných daní a pro různá statistická šetření. Dále pro kontrolu podniků, kde stát participuje na jeho vlastnictví. Kislingerová (2010, s. 49)
- **Banky a ostatní věřitelé** využívají finanční analýzu ke shromažďování informací, na základě kterých rozhoduje v první fázi o poskytnutí úvěru, jeho výši a podmínkách. Kubíčková a Jindřichovská (2015, s. 11)
Kislingerová (2010, s. 48-49) a Vochozka (2011, s. 13) dodávají, že pravidelný reporting pojednávající o finanční situaci dlužníka je součástí úvěrových smluv.
- **Obchodní partnery**, u kterých se zájem o finanční analýzu soustřeďuje na ukazatele, které rozebírají platební schopnost podniku, a proto zvláště monitorují zadluženost, likviditu a solventnost. Vochozka (2011, s. 13)

- Užívání finanční analýzy pro **konkurenci** je opodstatněné, jelikož je zdrojem mezipodnikového srovnání s vlastními podmínkami a výsledky. Kubíčková a Jindřichovská (2015, s. 12)

Mezi interní uživatele finanční analýzy se řadí:

- **Manažery**, kteří využívají finanční analýzu pro operativní i strategické rozhodování. Z důvodu přístupu k interním zdrojům, je zpracování finanční analýzy vysoce kvalitní s vysokou informační hodnotou. Kislingerová (2010, s. 49)
- **Zaměstnance**, které spojuje přímý zájem na prosperitě, jistotě zaměstnání a možnostech ve mzdové a sociální politice. Vochozka (2011, s. 13)

4.3 Charakteristika účetních výkazů

Na základě kvality a komplexnosti zdrojů, které vstupují do finanční analýzy, se odvíjí samotná kvalita výstupu finanční analýzy. Proto je sběr veškerých dat, která by mohla finanční analýzu podniku ovlivnit, důležitým krokem. Holečková (2008, s. 19)

Růčková (2015, s. 21) a Dluhošová (2010, s. 72) se shodují, že základní data jsou čerpána z účetních výkazů, které rozlišují na **účetní výkazy finanční** a **účetní výkazy vnitropodnikové**.

- **Účetní finanční výkazy** jsou externími výkazy, jelikož jsou zpravidla veřejně dostupné pro externí uživatele. Dohromady vytváří přehled o struktuře majetku a jeho krytí, o tvorbě a užití výsledku hospodaření a o pohybu peněžních toků. Tvoří základní stavební kámen pro finanční analýzu. Růčková (2015, s. 21)
- **Vnitropodnikové účetní výkazy** nejsou veřejně dostupné a nepodléhají žádné právní úpravě. Podnik tyto výkazy vytváří na základě svých potřeb. Zakomponování vnitropodnikových dat do finanční analýzy vede ke kvalitnějším výsledkům a snižuje tak riziko odklonění od pravdivosti. Růčková (2015, s. 21)

Dluhošová (2010, s. 72) dále uvádí, že účetní výkazy vnitropodnikové a finanční lze zařadit do skupiny finančních informací. Do této skupiny také řadí prognózy finančních analytiků a managementu společnosti, burzovní údaje, výroční zprávy a údaje o vývoji měnových kurzů a úrokových měr. Dále zmiňuje kvantifikovatelné nefinanční informace a nekvantifikovatelné informace. První skupina obsahuje firemní statistiky produkce, obchodní činnosti, zaměstnanosti, normy spotřeby a interní směrnice. Nekvantifikovatelné informace představují zprávy útvarů podniku a vedoucích pracovníků, nezávislé odborné publikace a hodnocení externích subjektů.

Externí účetní výkazy jsou zveřejňovány prostřednictvím účetní závěrky, která je zpracována k rozvahovému dni, který je dán kalendářním nebo hospodářským rokem. Formu a časovou povinnost zveřejnění po uzavření účetních knih upravuje zejména zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví. Účetní závěrka je standardně tvořena rozvahou, výkazem zisku a ztráty, přehledem o peněžních tocích a dále přílohou k účetní závěrce. Kislingerová (2010, s. 50)

Autoři Šteker a Otrusinová (2016, s. 249-250) zmiňují, že v případě splnění určitých podmínek, je účetní jednotka povinna ověřit správnost účetní závěrky auditorem, který po analýze provede zhodnocení v podobě výroku auditora. Po-

vinnost ověření účetní závěrky auditorem mají velké, střední a malé účetní jednotky, které překročily v daném účetním období nebo v bezprostředně předcházejícím tyto hodnoty:

- Aktiva celkem 40 mil. Kč
- Roční úhrn čistého obrátu 80 mil. Kč
- Průměrný počet zaměstnanců

Rozvaha

Rozvaha je účetní výkaz, který k časovému okamžiku dává přehled o aktivech a pasivech podniku. Aktiva podniku jsou členěny podle jejich funkce, kterou v podniku plní, na aktiva stálá, které si zachovávají svoji podobu v průběhu několika reprodukčních cyklů, a na aktiva oběžná, které svoji podobu neustále mění v rámci jednoho reprodukčního cyklu. Dále je zohledněno i časové hledisko, kdy stálá aktiva jsou vázané v podniku delší dobu než jeden rok, zatímco vázanost oběžných aktiv je menší než jeden rok. Grünwald a Holečková (2007, s. 35-36)

Pasiva podniku informují o způsobu financování aktiv. Jsou členěna na základě původu finančních zdrojů, a to na vlastní kapitál a cizí zdroje. Rovněž je zde respektováno časové hledisko a rozlišují se krátkodobá pasiva, která mají splatnost do jednoho roku, a dlouhodobá pasiva, u kterých splatnost přesahuje jeden rok. K rozvahovému dni by se měla hodnota aktiv a pasiv rovnat. Kislingero-ová (2010, s. 56)

Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty zachycuje výnosy a náklady, je zde tedy aplikován akruální princip, kdy transakce ve výkazu zisku a ztráty jsou vykazovány v období, kterého se časově a věcně týkají. Náklady a výnosy jsou rozděleny na základě účelového nebo druhového členění a jejich rozdílem se získávají jednotlivé výsledky hospodaření, které jsou rozděleny do několika stupňů. Součtem výsledku hospodaření za běžnou činnost a mimořádného výsledku hospodaření je získán výsledek hospodaření účetního období, který je přenesen do rozvahy. Holečková (2008, s. 31)

Šteker a Otrusinová (2016, s. 241) doplňují, že ve výkazu zisku a ztráty jsou uvedeny hodnoty za běžné a minulé účetní období.

Přehled o peněžních tocích

Podle Sůvové a Knaifla (2008, s. 29-30) přehled o peněžních tocích informuje, jak se vyvíjel pohyb peněžních prostředků a jejich ekvivalentů za účetní období. Doplnuje údaje z rozvahy a výkazu zisku a ztráty a odpovídá, zda vytvořenému výsledku hospodaření odpovídají i zůstatky peněžních prostředků a ekvivalentů. Mezi peněžní prostředky se řadí hotovost, ceniny a peněžní prostředky na bankovních účtech. Za peněžní ekvivalenty lze označit likvidní cenné papíry a peněžní úložky, které mají maximálně tříměsíční výpovědní lhůtu. Peněžní toky se dle jejich povahy dělí na toky plynoucí z:

- **Provozní činnosti**, kde jsou obsaženy příjmy a výdaje z hlavní činnosti podniku nebo z ostatních činností, které nelze zahrnout do investiční nebo finanční činnosti

- **Investiční činnosti**, která zahrnuje nákupy a prodeje dlouhodobého majetku, poskytování úvěrů, půjček a výpomocí, jestliže je nelze zahrnout do provozní činnosti.
- **Finanční činnosti**, ve které jsou promítnuty změny ve výši a struktuře vlastního kapitálu a dlouhodobých závazků

Knápková, Pavelková a Šteker (2013, s. 49-51) zmiňují dvě metody pro sestavení přehledu o peněžních tocích, a to metodu přímou a nepřímou. Výkaz, který je sestaven přímou metodou, sleduje konkrétní příjmy a výdaje a výsledkem je jejich rozdíl. Nepřímá metoda využívá výsledku hospodaření, který je upravován o nepeněžní operace, změny stavu zásob, pohledávky a závazky a toky samostatně vykazované. Kislingerová (2010, s. 75) dodává, že v podnikové praxi převládá využití nepřímé metody.

Příloha k účetní závěrce

Příloha k účetní závěrce obsahuje důležité informace pro externí uživatele, kterým poskytuje doplňující údaje k účetním výkazům. Holečková (2008, s. 36)

Kislingerová (2010, s. 76) uvádí, že příloha k účetní závěrce zahrnuje zejména obecné informace o podniku, informace o účetních metodách a zásadách, které podnik aplikuje, a doplňující údaje k účetním výkazům.

4.3.1 Omezení vypovídací schopnosti účetních výkazů

Při využívání dat z finančních výkazů je důležitá znalost, co se za uvedenými hodnotami skrývá. Nedodržení této skutečnosti vede ke špatným výsledným interpretacím, které mohou ovlivnit následná vyvozená rozhodnutí. Mrkvička (2006, s. 35)

Kubíčková a Jindřichovská (2015, s. 36-41) uvádí, že údaje o ceně majetku jsou značně zkreslené, jelikož je majetek, mimo některé složky finančního majetku, oceněn v historických cenách. Další nesoulad představují odpisy, které nedostatečně přesně snižují hodnotu aktiv. Hodnota výše závazků, která je oceňována v nominální hodnotě, neodráží skutečnou výši. Účetní metody rovněž nezahrnují vývoj cenové hladiny.

Blaha a Jindřichovská (2006, s. 19) zmiňují, že výkaz zisku a ztráty je sestavován na akruálním principu, což znamená, že není respektován skutečný peněžní tok a čistý zisk, tak nereflektuje přesnou dodatečnou hotovost, která je nabytá hospodářskou činností podniku. Kubíčková a Jindřichovská (2015, s. 41) dále zmiňují skutečnost, že výsledek hospodaření v části provozní obsahuje výsledek prodeje majetkových složek, vytváření rezerv a opravných položek. Tyto položky většinou nejsou spojeny s provozní činností.

4.4 Pravidla financování

Podle Sedláčka (2011, s. 28) jsou od vztahu mezi majetkovou a kapitálovou strukturou odvozena pravidla, jejichž dodržování vede k zajištění dlouhodobé stability a finanční kondice. Nejznámějšími pravidly jsou:

- **Zlaté pravidlo financování** hovoří o sladění časových horizontů trvání majetkových účastí a finančních zdrojů. Dlouhodobý majetek by měl být financován z dlouhodobých zdrojů. Máče (2006, s. 32)

- Dodržení **pravidla vyrovnání rizika** vyžaduje vyšší podíl vlastního kapitálu na celkových pasivech, než je podíl cizích zdrojů. Sedláček (2011, s. 29)
- **Zlaté pari pravidlo** se zaměřuje na financování dlouhodobého majetku, který by měl být financován převážně z dlouhodobých zdrojů. Sedláček (2011, s. 29) Máče (2006, s. 32) zmiňuje skutečnost, že pravidlo je zřídka dodržováno, protože podnik často využívá k financování dlouhodobého majetku i cizí zdroje.

4.5 Metody finanční analýzy

Způsoby sestavení finanční analýzy se liší na základě potřeb uživatele a dostupnosti a kvality informačních vstupů. Využívané metody by měly mít zpětnou vazbu na vymezený cíl. Růčková (2015, s. 40)

Holečková (2008, s. 40) doplňuje, že metody a struktura finanční analýzy nejsou nijak právně upravovány, avšak v praxi se vytvořily obecně přijímané analytické postupy. Ministerstvo průmyslu a obchodu na základě těchto postupů zpracovává odvětvové finanční analýzy, které jsou veřejně přístupné a mohou tak sloužit podnikům pro srovnání jejich finanční situace s odvětvím, ve kterém se vyskytují.

Sedláček (2011, s. 7) rozděluje metody finanční analýzy na dvě navzájem propojené části, a to na fundamentální (kvalitativní) analýzu a na technickou (kvantitativní) analýzu. Fundamentální analýza je zpracována na základě rozsáhlých vědomostí, odborných odhadech, souvislostech mezi ekonomickými a mimoekonomickými jevy. Výsledky bývají odvozovány bez použití algoritmizovaných metod. Naopak technická analýza využívá matematických a statistických metod, které jsou aplikovány na získaná ekonomická data. Závěry technické analýzy bývají interpretovány kvantitativně i kvalitativně.

Mezi metody technické analýzy Růčková (2015, s. 41) řadí analýzu absolutních ukazatelů, rozdílových ukazatelů, poměrových ukazatelů a soustav ukazatelů.

Knápková, Pavelková a Šteker (2013, s. 61) přidávají dále analýzu souhrnného ukazatele hospodaření.

4.6 Analýza absolutních ukazatelů

V analýze absolutních ukazatelů se využívají hodnoty v absolutním vyjádření, které jsou získány z účetních výkazů. Dle využití dat se rozlišuje analýza horizontální a vertikální. Knápková, Pavelková a Šteker (2013, s. 67)

4.6.1 Horizontální analýza

Podstatou horizontální analýzy neboli analýzy trendů, je sledování vývoje dat v závislosti na čase. Výsledky bývají interpretovány pomocí změn, a to jak v absolutním, tak i v relativním vyjádření. Holečková (2008, s. 43)

4.6.2 Vertikální analýza

Metoda je vyjádřena jako podíl jednotlivých účetních položek k celkové sumě, do které účetní položka náleží. U rozvahy se jedná tedy o aktiva a pasiva, u výkazu zisku a ztrát bývají hodnoty poměřovány k tržbám. Landa (2008, s. 72)

Výhodou vertikální analýzy je možnost porovnání výsledků s předchozími sledovanými období a rovněž porovnání situace s konkurenčními podniky. Knápková, Pavelková, Šteker (2013, s. 68)

Sedláček (2001, s. 17) doplňuje, že tato výhoda je možná díky nezávislosti vertikální analýzy na meziroční inflaci.

4.7 Rozdílové ukazatele

Data z účetních výkazů se využívají i u rozdílových ukazatelů. Jedná se o metodu, při které ukazatelé vznikají jako rozdíl dvou či více veličin. Kubíčková a Jindřichovská (2015, s. 97)

Rozdílové ukazatele bývají využívány pro ohodnocení finanční situace podniku, především jeho likvidity. Knápková, Pavelková a Šteker (2013, s. 83)

Holečková (2008, s. 45) doplňuje, že rozdílové ukazatele bývají taky nazývány jako fondy finančních prostředků. Mezi nejčastěji uváděné fondy se řadí **čistý pracovní kapitál** a **čistý peněžně pohledávkový finanční fond**.

Sůvová a Knaifl (2008, s. 50) definují **čistý pracovní kapitál**, jako část oběžných aktiv, která je financována dlouhodobými zdroji. Jeho hodnota závisí na objemu oběžných aktiv, která je snížena o dlouhodobé pohledávky a krátkodobé cizí zdroje.

Podle Kubíčkové a Jindřichovské (2015, s. 98) je správa čistého pracovního kapitálu úkolem finančního managementu, který zahrnuje zejména optimalizaci jednotlivých složek oběžného majetku a zajišťování jeho financování. Stav čistého pracovního kapitálu ovlivňuje likviditu podniku.

Holečková (2008, s. 46) dodává, že pro vyhodnocení čistého pracovního kapitálu a jeho dopadu na likviditu podniku, je důležitá podrobná znalost jednotlivých složek oběžných aktiv.

Čistý peněžně-pohledávkový fond je modifikací čistého pracovního kapitálu. Z oběžných aktiv se oproti čistému pracovnímu kapitálu vylučují i zásoby. Sedláček (2011, s. 38-39)

Kubíčková a Jindřichovská (2015, s. 104-105) upozorňují na oceňování cenných papírů, které mohou být vykazovány v reálné hodnotě nebo v pořizovací ceně. Právě u finančních instrumentů, které jsou vykazovány v pořizovací ceně, může dojít k odchylkám od hodnoty skutečné.

Holečková (2008, s. 43) dále zmiňuje riziko záměrného časového posunu plateb, které by mohly zásadně ovlivnit vypovídací hodnotu ukazatele.

4.8 Analýza poměrových ukazatelů

Jako základní nástroj finanční analýzy jsou považovány poměrové ukazatele. Metoda spočívá v poměrování položek účetních výkazů. Na základě vstupů do výpočtů, lze ukazatele třídit do několika skupin, a to na ukazatele zadluženosti, rentability, aktivity, kapitálového trhu u veřejně obchodovatelných společností a podle potřeby na další ukazatele. Knápková, Pavelková a Šteker (2013, s. 84-85)

Poměrové ukazatele jsou oblíbenou metodou, jelikož jsou časově nenáročné, poskytují základní informace o příčinnosti finančních problémů a impuls pro hlubší rozbor problémových oblastí, umožňují jednoduché mezipodnikové srovnání,

vytváří podklad pro finanční plánování a predikci, a v neposlední řadě jsou zdrojem informací pro tvorbu komplexních ukazatelů finančního zdraví. Kubíčková a Jindřichovská (2015, s. 117)

Sedláček (2011, s. 22) uvádí nevýhodu poměrových ukazatelů v podobě neschopnosti vysvětlovat jevy.

4.8.1 Ukazatele rentability

Ukazatele rentability jsou vyjádřeny jako podíl konečného efektu dosaženého podnikatelskou činností k nějaké srovnávací základně. Kislingerová (2010, s. 98)

Holečková (2008, s. 57) zmiňuje široké využití ukazatelů výnosnosti, zejména v oblasti rozhodovacích procesů finančního řízení.

Grünwald a Holečková (2010, s. 74-75) zmiňují, že pro výpočty v rámci finanční analýzy se uplatňuje více forem zisku. Základní kategorie zisku jsou čtyři, a to:

- Zisk po zdanění (Earnings after tax, EAT), neboli výsledek hospodaření za účetní období.
- Zisk před zdaněním (earnings before taxes, EBT) Jelikož u jeho výpočtu není odečtena daň, umožňuje nezkrácené meziroční srovnání.
- Zisk před úroky a zdaněním (earnings before interest and taxes, EBIT) Je dán rozdílem výnosů a nákladů, s výjimkou nákladových úroků.
- Zisk před odpisy, úroky a zdaněním (earnings before interest, taxes, depreciation and amortization, EBITDA). Zahrnuje náklady kapitálu i zdroje na obnovu tedy odpisy, není tak ovlivněn rozdílnou odpisovou strategií.

Rentabilita celkových aktiv (ROA)

Ukazatel poměruje zisk s prostředky, které byly do podnikání vloženy bez ohledu na skutečnost původu zdrojů. Pro výpočet se používá zisk před zdaněním, který je užitečný pro mezipodnikové srovnání, jelikož odbourává riziko odlišných daňových podmínek. Sedláček (2011, s. 57)

$$\text{Rentabilita aktiv} = \frac{\text{zisk před zdaněním a úroky}}{\text{celková suma aktiv}} \quad (1)$$

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)

Dle Kislingerové (2010, s. 99) je ukazatel ROE důležitý zejména pro akcionáře, společníky a další investory, jelikož informuje, kolik korun čistého zisku připadá na jednu korunu investovaného kapitálu.

Růčková (2015, s. 60) zmiňuje, že ukazatel by měl dosahovat vyšších hodnot, než je výnosnost bezrizikových státních cenných papírů.

$$\text{Rentabilita vlastního kapitálu} = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (2)$$

Rentabilita dlouhodobého kapitálu (ROCE)

Kislingerová (2010, s. 98) uvádí, že se jedná o ukazatel, který vyjadřuje míru zhodnocení všech aktiv, které jsou financovány z dlouhodobých cizích zdrojů a z vlastního kapitálu.

$$\text{Rentabilita dl. kapitálu} = \frac{\text{zisk před zdaněním a úroky}}{\text{vlastní kapitál} + \text{dlouhodobé dluhy}} \quad (3)$$

Rentabilita tržeb (ROS)

Podle Grünwalda a Holečkové (2007, s. 88-89) vyjadřuje ukazatel ziskového rozpětí schopnost podniku tvorby zisku na jednu korunu tržeb. V čitateli lze použít zisk před úroky a zdaněním, a v takové formě výpočtu je získáno provozní ziskové rozpětí, i zisk po zdanění, pomocí kterého je vypočteno čisté ziskové rozpětí.

Sedláček (2011, s. 59) doplňuje, že odečtením provozního ziskového rozpětí od jedné, je získán ukazatel nákladovosti.

Kislingerová (2010, s. 100) upozorňuje na souvislost s obratovostí aktiv, kdy ukazatele mají tendenci se chovat opačným směrem.

$$\text{Rentabilita tržeb} = \frac{\text{čistý zisk (EBIT)}}{\text{dlouhodobé závazky} + \text{vlastní kapitál}} \quad (4)$$

Kde: EBIT = zisk před úroky a zdaněním

4.8.2 Ukazatele zadluženosti

Růčková (2015, s. 64) definuje zadluženost, jako skutečnost, že podnik používá k financování aktiv cizí zdroje. Do výpočtů jednotlivých ukazatelů vstupují položky rozvahy, které jsou mezi sebou poměřovány. Výsledky vysvětlují a specifikují strukturu financování aktiv.

Celková zadluženost

Ukazatel je dán podílem cizího kapitálu k celkové sumě aktiv. Pro interpretaci hodnot neexistuje žádné přesně dané pravidlo, které by měl podíl splňovat. Ukazatel by však měl nabývat podobných hodnot oborového průměru. Sedláček (2011, s. 63)

Kubíčková a Jindřichovská (2015, s. 143) uvádějí, že poměr mezi vlastními a cizími zdroji je určován i efektem finanční páky. Pokud výnosnost cizích zdrojů přesahuje úrokovou míru z použití cizích zdrojů, může mít vysoký podíl cizích zdrojů kladný vliv na rentabilitu vlastního kapitálu.

Růčková (2015, s. 65) vysvětluje, že čím je podíl cizích zdrojů vyšší, tím vstupá i riziko věřitelů.

Knápková, Pavelková, Šteker (2013, s. 86) uvádí, že hodnota zadluženosti by se měla pohybovat v intervalu od 30 až 60 %.

$$\text{Celková zadluženost} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{celková suma aktiv}} \quad (5)$$

Koeficient samofinancování

Dle Růčkové (2015, s. 65) ukazatel poměruje položku vlastního kapitál k celkovým aktivům. Koeficient je doplňkový ukazatel k celkové zadluženosti a jejich součet by měl být přibližně roven jedné. Odchyly může tvořit nezahrnutí ostatních pasiv do jednoho z ukazatelů.

$$\text{Koeficient samofinancování} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{celková suma aktiv}} \quad (6)$$

Míra zadluženosti

Míra zadluženosti je dána podílem cizího a vlastního kapitálu. Výsledná hodnota vypovídá o tom, kolik z jedné jednotky vlastního kapitálu by bylo odejmuto v případě úhrady cizího kapitálu. V případě, že je hodnota větší jak jedna, je zřejmé, že velikost vlastního kapitálu by nepokryla cizí zdroje. Kubíčková a Jindřichovská (2015, s. 145)

Sedláček (2011, s. 64) dodává poznatek, že ve finanční analýze se využívá i převrácená hodnota ukazatele, která je označována jako míra finanční samostatnosti. Zároveň upozorňuje, že v rozvaze nejsou zahrnuty leasingové závazky a měly by tak být přičteny k objemu cizích zdrojů.

$$\text{Míra zadluženosti} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (7)$$

Úrokové krytí

Ukazatel vysvětluje, kolikanásobně převyšuje zisk úrokové náklady. Informace o úrokovém krytí jsou užitečná pro akcionáře, kteří sledují, zda je podnik schopen platit své závazky, i pro věřitele, kteří ji využívají pro analýzu rizika jejich poskytnutých prostředků. Kubíčková a Jindřichovská (2015, s. 147)

Knápková, Pavelková a Šteker (2013, s. 87) uvádějí, že pokud hodnota ukazatele úrokového krytí nabývá hodnoty 1, vytvořil podnik zisk, který je schopen pokrýt splácení úroků věřitelům. Ovšem v takovém případě nezbyvá nic pro stát ani pro majitele, a proto by měla být hodnota ukazatele alespoň rovna 5.

$$\text{Úrokové krytí} = \frac{\text{zisk před zdaněním a úroky}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (8)$$

Dlouhodobá zadluženost

Podle Sedláčka (2001, s. 71) dlouhodobá zadluženost vyjadřuje, jaká část celkových aktiv je financována dlouhodobými cizími zdroji, které jsou dány součtem dlouhodobých obchodních závazků, úvěrů a rezerv. Ukazatel napomáhá najít vyhovující poměr mezi krátkodobými a dlouhodobými cizími zdroji.

$$\text{Dlouhodobá zadluženost} = \frac{\text{dlouhodobý cizí kapitál}}{\text{celková suma aktiv}} \quad (9)$$

Běžná zadluženost

Sedláček (2011, s. 65) uvádí, že běžná zadluženost poměruje krátkodobé cizí zdroje a celková aktiva. Krátkodobé cizí zdroje jsou dány sumou krátkodobých závazků, běžných bankovních úvěrů a pasivními přechodnými a dohadnými položky.

$$\text{Běžná zadluženost} = \frac{\text{krátkodobý cizí kapitál}}{\text{celková aktiva}} \quad (10)$$

4.8.3 Ukazatele likvidity

Knápková, Pavelková a Šteker (2013, s. 91) definují likviditu jako schopnost podniku dostat svým závazkům. V závislosti na stupni likvidity se poměruje majetek s různou likvidností s krátkodobými zdroji.

Sedláček (2011, s. 65) a Kubíčková a Jindřichovská (2015, s. 131) upozorňují na rozdíl mezi likviditou a solventností, kterou definují jako připravenost podniku hradit své závazky ve stanovené formě, místě a v termínu splatnosti.

Podle likvidnosti oběžného majetku, který je do výpočtu zahrnován, se rozlišují tři základní ukazatele likvidity. Holečková (2008, s. 116)

Běžná likvidita

Ukazatel podává informaci o krytí krátkodobých cizích zdrojů, při přeměně veškerého oběžného majetku v hotovost. Pro lepší vypovídací hodnotu ukazatele, by měla být suma oběžného majetku očištěna o pohledávky, u kterých existuje pochybnost o dobytosti. Holečková (2008, s. 117-118)

Růčková (2015, s. 56) a Holečková (2008, s. 117-118) se shodují na doporučené hodnotě ukazatele, která by měla být v intervalu 1,5 až 2,5.

Kislingerová (2010, s. 104) uvádí jako spodní hranici hodnotu 1,6.

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé cizí zdroje}} \quad (11)$$

Pohotová likvidita

Pohotová likvidita neboli likvidita druhého stupně, poměruje hodnotu peněžně pohledávkového fondu a krátkodobých cizích zdrojů. Oproti běžné likviditě se od oběžného majetku odečítá hodnota zásob, jakožto nejméně likvidní část. Kubíčková a Jindřichovská (2015, s. 134)

Holečková (2008, s. 119) nabízí tři strategie, podle kterých lze hodnotit pohotovou likviditu. U konzervativního přístupu by měla být hodnota v rozmezí 1,1 až 1,5, rizikovější strategie umožňuje hodnotu v intervalu od 0,4 až 0,7. Kompromisem obou přístupů je hodnota ukazatele 1:1, která je považována za bezpečnou.

Kislingerová (2010, s. 105) podotýká, že vyšší hodnoty ukazatele jsou příznivější pro věřitele, ale projevují se negativním způsobem na výkonnosti podniku.

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby}}{\text{krátkodobé cizí zdroje}} \quad (12)$$

Okamžitá likvidita

Likvidita 1. stupně je dána podílem krátkodobého finančního majetku a krátkodobých závazků. Krátkodobý finanční majetek je definován jako součet hotovosti, peněžních prostředků na bankovních účtech, šeků a krátkodobých cenných papírů. Holečková (2008)

Podle Kislingerové (2010, s. 105) je doporučena hodnota ukazatele 0,2. Holečková (2008, s. 120) doplňuje, že toto pravidlo bývá označována „one to five“. Uvádí také alternativní možnost určení minimální doporučené hodnoty, kdy hodnota krátkodobého finančního majetku by měla být alespoň ve výši mzdových závazků.

Růčková (2015, s. 55) považuje hodnotu 0,2 za kritickou.

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{krátkodobý finanční majetek}}{\text{krátkodobé cizí zdroje}} \quad (13)$$

4.8.4 Ukazatele aktivity

Dle Kubíčkové a Jindřichovské (2015, s. 150) slouží ukazatele k měření efektivity využívání aktiv a poskytují informace pro strategické i operativní rozhodování.

Holečková (2008, s. 81) rozděluje ukazatele aktivity na ukazatele, které vyjadřují, kolikrát se určitá položka nebo skupina položek aktiv obrátí v tržby. Druhým typem jsou ukazatele, které informují o době, za kterou se obrátka uskuteční.

Obrat aktiv

Kislingerová (2010, s. 108) definuje obrat aktiv, jako komplexní ukazatel, který měří efektivnost využívání všech aktiv. Pro vyhodnocení ukazatele se používá odvětvové srovnání. Zároveň sděluje, že minimální hodnota ukazatele by měla být 1.

$$\text{Obrat aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{celková suma aktiv}} \quad (14)$$

Obrat stálých aktiv

Ukazatel informuje o využívání dlouhodobého majetku. Vypovídací hodnota ukazatele může být zkreslena díky rozdílné politice v odepisování majetku. Vysoká odepisovnost zlepšuje výsledek ukazatele. Kislingerová (2010, s. 108)

Knápková, Pavelková a Šteker (2013, s. 104) zmiňují, že v případě využívání financování dlouhodobého majetku formou leasingu, není takový majetek zahrnut do aktiv a hodnota ukazatele je tak nadhodnocena.

Pokud jeho hodnota v čase klesá, vysílá signál, že dochází ke zvyšování fixních nákladů a tím i ke zvýšené citlivosti na pokles tržeb. Mrkvička (2006, s. 97)

Jestliže ukazatel nabývá nižších hodnot, než je odvětvový průměr, lze usoudit, že společnost nedokáže efektivně využívat výrobní kapacitu. Sedláček (2001, s. 67)

$$\text{Obrat stálých aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{stálá aktiva}} \quad (15)$$

Obrat zásob

Dle Holečkové (2008, s. 83) je výsledkem výpočtu absolutní číslo, které zaznamenává, kolikrát se zásoby přemění v ostatní formy oběžného majetku až po opětovné naskladnění.

Sedláček (2011, s. 61) zmiňuje nevýhodu výpočtu, která je dána charakterem obou poměřovaných položek. Zásoby jsou vykazovány v pořizovací ceně, oproti tomu hodnota tržeb odráží tržní prostředí. Pro zlepšení informační hodnoty výpočtu by měly být do čitatele dosazeny náklady na prodané zboží, které se v účetnictví zaznamenávají na účet 504.

Pro vyhodnocení ukazatele slouží mezipodnikové srovnání. Pakliže je hodnota ukazatele vyšší než je odvětvový průměr, tak lze usoudit, že podnik nemá zbytečné nelikvidní zásoby a nejsou v nich umrtveny finanční prostředky. V opačném případě, kdy je hodnota nižší, lze usoudit, že podnik disponuje zastaralými zásobami, což způsobuje nesoulad mezi cenou reálnou a cenou uvedenou v účetních výkazech. Sedláček (2001, s. 67)

$$\text{Obrat zásob} = \frac{\text{tržby}}{\text{zásoby}} \quad (16)$$

Doba obratu zásob

Ukazatel vyjadřuje průměrný počet dnů, po které jsou peněžní prostředky navázané v podobě zásob. Doba obratu zásob rovněž vypovídá o likviditě podniku. Sedláček (2011, s. 63)

Podle Holečkové (2008, s. 84) platí, že čím vyšší je obrat zásob a kratší doba obratu, tím je správa zásob hospodárnější. Avšak za předpokladu nenarušení plynulosti výroby a odbytu.

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{\text{zásoby}}{\text{tržby}} \times 360 \quad (17)$$

Doba obratu pohledávek

Kubíčková a Jindřichovská (2015, s. 155) vysvětlují ukazatel jako průměrnou dobu, po kterou se majetek vyskytoval v podobě pohledávek. Platí, že čím nižší je hodnota ukazatele, tím rychleji podnik získává finanční prostředky zpět. Podle Růčkové (2015, s. 67) je doporučená hodnota dána běžnou dobou splatnosti faktur. Podotýká také, že dobu obratu pohledávek může ovlivnit postavení a velikost analyzované společnosti.

Pro hodnocení hodnoty ukazatele bývá rovněž využíváno odvětvové srovnání. Knápková, Pavelková a Šteker (2013, s. 105)

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \frac{\text{pohledávky}}{\text{tržby}} \times 360 \quad (18)$$

Doba obratu závazků

Dle Sedláčka (2011, s. 63) se na základě výpočtu získává doba, za jakou jsou průměrně hrazeny krátkodobé závazky.

Zjištěná doba by měla být delší než je doba obratu pohledávek, z důvodu zachování finanční stability podniku. Ukazatel je taktéž využitelný pro věřitele, kteří na jeho základě vyhodnocují dodržování obchodně-úvěrové politiky. Knápková, Pavelková a Šteker (2013, s. 105)

$$\text{Doba obratu závazků} = \frac{\text{závazky}}{\text{tržby}} \times 360 \quad (19)$$

Obchodní deficit

Holečková (2008, s. 86-87) vysvětluje obchodní deficit jako rozdíl mezi dobou obratu pohledávek a dobou obratu závazků. V případě, že dosahuje záporných čísel, pak dochází úvěrování odběratele dodavatelem. V opačném případě odběratel trahuje, jelikož své závazky platí dříve než své pohledávky.

$$\text{Obchodní deficit} = \text{doba obratu pohledávek} - \text{doba obratu závazků} \quad (20)$$

4.9 Souhrnné indexy hodnocení

Souhrnné indexy slouží k posouzení komplexní finančně-ekonomické situace a výkonnosti podniku. Výsledkem hodnocení je jedno číslo. Modely se sestávají z několika ukazatelů vyššího řádu, které lze rozdělit na dílčí ukazatele vedoucí k detailům. Sestavený model by měl vysvětlit vzájemnou propojenost ukazatelů a důsledky jejich změn na hospodaření celého podniku. Dále by měl model zjednodušit náhled na dosavadní vývoj podniku a vytvořit informační základ pro rozhodování z hlediska firemních a externích cílů. Růčková (2015, s. 75)

Podle Mrkvičky (2006, s. 145) lze modely rozdělit na bankrotní a bonitní modely. Bankrotní modely se snaží predikovat, zda podniku hrozí do nějaké doby bankrot. Bonitní modely se snaží ohodnotit bonitu podniku a na základě mezipodnikového srovnání je zařadit.

Obě zmíněné skupiny vycházejí z předpokladu, že v podniku v době před bankrotem dochází k určitým odlišnostem, které jsou příznačné pro podniky, které jsou ohroženy úpadkem. Mrkvička (2006, s. 145)

Kalouda (2015, s. 64) zmiňuje skutečnost, že bankrotní modely vycházejí ze skutečných údajů, oproti tomu bonitní modely jsou sestavovány na základě teoretických poznatků v kombinaci s poznatky pragmatickými, získaných zobecněním dílčích údajů.

Růčková (2015, s. 77) upozorňuje na fakt, že formulované modely vycházejí z výzkumů ekonomických podmínek, které nejsou totožné s českým ekonomickým prostředím, což ovlivňuje výslednou interpretaci. Pro prostředí české ekonomiky byly vytvořeny modifikace.

4.9.1 Bankrotní modely

Index IN05 – index důvěryhodnosti

Pro prostředí České republiky byl sestaven v roce 1995 bankrotní model, který vychází z údajů českých firem. Autoři indexu důvěryhodnosti jsou manželé Neumaierovi. Index byl několikrát v následujících letech aktualizován a poslední aktualizace proběhla v roce 2005. Model respektuje prostředí české ekonomiky, a proto je považován dle českých ekonomů jako nejvhodnější. Kubíčková a Jindřichovská (2015, s. 229)

$$IN05 = 0,13X1 + 0,04X2 + 3,97X3 + 0,21X4 + 0,09X5 \quad (21)$$

Kde: X1 = Aktiva/cizí kapitál

X2 = zisk před úroky a zdaněním/nákladové úroky

X3 = zisk před úroky a zdaněním/aktiva

X4 = výnosy/aktiva

X5 = oběžná aktiva/ krátkodobé cizí zdroje

Podle vypočtené hodnoty lze podnik rozdělit do několika skupin. Jestliže je hodnota indexu menší než 0,9, lze konstatovat, že podnik s 97 % pravděpodobností míří k bankrotu a se 76 % pravděpodobností podnik nevytváří žádnou hodnotu. Hodnota nacházející se v intervalu 0,9 až 1,6 značí, že podnik s 50 % pravděpodobností zkrachuje, avšak se 70 % pravděpodobností tvoří hodnotu. Pakliže je hodnota vyšší než 1,6, lze říci, že podnik s 92 % pravděpodobností nezkrachuje a s 95 % pravděpodobností tvoří hodnotu. Kubíčková a Jindřichovská (2015, s. 234)

Růčková (2015, s. 81) upozorňuje na možnost zkreslení výsledné hodnoty, v případě že suma nákladových úroků se blíží nule.

4.9.2 Bonitní modely

Kralickuv Quicktest

Podle Sedláčka (2011, s. 105) představuje Quicktest nástroj, jak rychle s dobrou vypovídací hodnotou ohodnotit finanční stránku podniku. Pro sestavení modelu se využívá ukazatelů, které reprezentují celý informační potencionál rozvahy a výkazu zisku a ztráty.

Růčková (2015, s. 86) uvádí, že test je konstruován pomocí čtyř ukazatelů, z toho první dva charakterizují finanční stabilitu a zbylé dva hodnotí výnosovou situaci podniku.

Kubíčková a Jindřichovská (2015, s. 253-254) uvádějí, že test je vyhodnocen pomocí průměrného bodového ohodnocení ze všech ukazatelů. Jelikož se model skládá z dvou částí, lze rovněž hodnotit pouze samotnou finanční stabilitu nebo výnosovou situaci podniku. Jestliže se vypočtená hodnota pohybuje nad úrovní tří, lze podnik označit jako bonitní. Hodnoty nacházející se v intervalu 1 až 3 vypovídají o šedé zóně. V případě, že je hodnota nižší než 1, jsou příznačné potíže ve finančním hospodaření podniku.

V tabulce č. 1 jsou uvedeny vzorce pro jednotlivé ukazatele a jejich bodové vyhodnocení.

Tab. 1 Metodika a vyhodnocení výpočtů Kralickova Quicktestu

Ukazatel	Konstrukce ukazatele	Vyhodnocení	Počet bodů
R1	$\frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Aktiva}}$	0,3a více	4
		0,2-0,3	3
		0,1-0,2	2
		0,0-0,1	1
		0,0 a méně	0
R2	$\frac{\text{Dluhy – krátkodobý finanční majetek}}{\text{nezdaněný cash – flow}}$	3 a méně	4
		3-5	3
		5-12	2
		12-30	1
		30 a více	0
R3	$\frac{\text{Zisk před úroky a zdaněním}}{\text{Aktiva}}$	0,15 a více	4
		0,12-0,15	3
		0,08-0,12	2
		0,00-0,08	1
		0,00 a méně	0
R4	$\frac{\text{nezdaněný Cash flow}}{\text{Provozní výnosy}}$	0,1 a více	4
		0,08-0,1	3
		0,05-0,08	2
		0,00-0,05	1
		0,00 a méně	0

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů od Grünwalda a Holečkové (2007, s. 193)

5 Zhodnocení finanční situace stavební společnosti PB SCOM s. r. o.

5.1 Charakteristika společnosti PB SCOM s. r. o.

Název podniku: PB SCOM s. r. o.
Právní forma: společnost s ručením omezeným
Datum vzniku: 5. května 1998
Sídlo: Radniční 28, Hranice 753 01
Předmět podnikání:
Základní kapitál: 1 100 000 Kč
Statutární orgán: Jiří Pavlišťík
Identifikační číslo: 25397087
Daňové identifikační číslo: CZ25397087

Společnost PB SCOM s. r. o. vznikla v roce 1998 a byla založena Jiřím Pavlišťíkem a Reném Bagárem. Na počátku svého vzniku se společnost orientovala zejména na výstavbu telekomunikačních sítí v České republice. V následujících letech společnost rozšířila svou činnost o inženýrské stavby, vodní a ekologické stavby a speciální demoliční práce. Svými činnostmi, dle klasifikace CZ-NACE, spadá nejlépe pod kategorii označenou CZ-NACE 42, která je nazvána „Inženýrské stavitelství“. Cílem společnosti je kvalitně odvedená práce, zaručená moderními technologiemi a personálem s odbornými znalostmi.

V roce 2005 díky růstu poptávky a příznivého počtu získaných zakázek, společnost značně rozšířila svůj mechanizační park, který byl financován zejména finančním leasingem, který měl splatnost zpravidla 4 roky. V následujících letech až do současnosti v nákupu dlouhodobého majetku pokračuje, a to vlastními zdroji nebo dlouhodobými úvěry. Nákup mechanizace v roce 2007 vyvrcholil ve skutečnost potřeby nových pozemků a prostorů pro odstavení a údržbu mechanizace. Podnik z těchto důvodů nakoupil pozemky, které jsou z části zastavěné malou průmyslovou halou, kde probíhá zmíněná údržba. Stavba je využívána také jako zástava pro dlouhodobé bankovní úvěry.

V roce 2011 došlo na základě smlouvy o obchodním podílu k vyplacení společníka Reného Bagára, který výměnou za svůj obchodní podíl obdržel 11 370 tis. Kč. Částka byla vyplacena převodem peněžních prostředků a převodem vlastnických práv k movitému a nemovitému majetku.

Jak již bylo výše zmíněno, společnost provádí zemní stavební úpravy, ale i demolice, které jsou prováděny pro podnikatelské subjekty i pro veřejné zadavatele. Finanční situace společnosti je značně závislá na státních investicích do infrastruktury.

Své náklady společnost dělí na 4 střediska, a to na správu, kde jsou evidovány náklady administrativy, technického a obchodního úseku, na dopravu, stavební výrobu a dílnu.

Pro vykonávání podnikatelské činnosti používá společnost vlastní stále zaměstnance, kteří zastávají pozice administrativní i výrobní, v kombinaci

s personálními agentury, které poskytují především dělníky pro jednotlivé zakázky dle potřeby.

V tabulce č. 2 je zachycen průměrný stav zaměstnanců podle roku.

Tab. 2 Průměrný počet zaměstnanců v letech 2011 až 2015

2011	2012	2013	2014	2015
50	46	72	48	44

Zdroj: Vlastní zpracování údajů z příloh účetních závěrek PB SCOM s. r. o. (2011-2015)

5.2 Horizontální analýza účetních výkazů

V kapitole budou rozebírány pomocí horizontální analýzy změny jednotlivých účetních položek za roky 2011 až 2015. Změny účetních položek budou vyjádřeny v absolutním i relativním vyjádření. Nejprve bude provedena analýza změn rozvahy a poté analýza výkazu zisku a ztráty.

5.2.1 Horizontální analýza aktiv

Tab. 3 Horizontální analýza aktiv podniku PB SCOM s. r. o. (2011-2015)

Horizontální analýza aktiv	2011/2012		2012/2013		2013/2014		2014/2015	
	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %
AKTIVA CELKEM	-2552	-2,7	19127	22,9	-28257	-25,6	-3740	-4,9
Dlouhodobý majetek	4666	30,1	1646	8,2	-8733	-40,0	2781	21,3
DNM	422	0,0	-65	-15,4	-270	-75,6	-87	-100,0
DHM	3968	41,7	2607	19,4	3083	-19,2	2868	22,1
DFM	276	4,6	-896	-14,3	-5380	-100,0	0	0,0
Oběžná aktiva	-7218	-10,2	17481	27,6	-17524	-21,7	-6521	-10,3
Zásoby	3828	94,0	6314	79,9	-5194	-36,5	-5341	-59,2
Dlouhodobé pohl.	10892	0,0	5371	49,3	-4470	-27,5	-2547	-21,6
Krátkodobé pohl.	-11160	-23,9	8340	23,5	-8142	-18,6	-5298	-14,8
Krátkodobý FM	-10235	-54,9	-2427	-28,8	406	6,8	6852	107,1
Časové rozlišení	-543	-44,9	-117	-17,5	-124	-22,6	-187	-43,9

Zdroj: Vlastní zpracování údajů z účetních závěrek podniku PB SCOM s. r. o. (2011-2015)

Z tabulky č. 3 je patrné, že v roce 2013 dosáhla společnost nejvyšší bilanční sumy za zkoumaná období. Tato skutečnost byla zapříčiněna především růstem oběžného majetku, a to především růstem krátkodobých pohledávek.

V roce 2012 byl pořízen nehmotný majetek, a to informační systém Helios, který byl nakoupen pro lepší administrativní správu podniku.

Dlouhodobý hmotný majetek je tvořen u společnosti zejména budovami, pozemky, samostatnými movitými věcmi a nedokončeným dlouhodobým hmotným majetkem. Největší změna v této položce rozvahy byla zaznamenána v roce 2012,

kdy společnost investovala do rekonstrukce dílny, která byla prováděna vlastními zaměstnanci. V témže roce došlo také k nákupu mechanizace a dále k nákupu pozemku v obci Běloutín, který je využíván jako skladovací plocha pro stavební materiál a jako parkovací plocha pro stavební mechanizaci. V následujících letech bylo investováno pouze do samostatných movitých věcí.

Dlouhodobý finanční majetek činil na počátku roku 2011 6 000 tis. Kč a jednalo se o dlouhodobou půjčku TJ Slovan Hranice, která byla splacena v roce 2014.

Jelikož společnost provádí stavební práce, jsou zásoby tvořeny zejména materiálem a nedokončenou výrobou. Výrazný nárůst zásob společnost zaznamenala v roce 2013, kdy společnost prováděla rozsáhlé dlouhodobé práce, které nebylo možno vyfakturovat ve stejném účetním období. Jednalo se především o velkou zakázku v Mokřých Lazcích, kde společnost operovala v roce 2013, a práce byly dokončeny v roce 2014.

Z tabulky č. 3 je rovněž patrný nárůst dlouhodobých pohledávek, jejichž výše dosahovala maxima v roce 2013, kdy společnost evidovala dlouhodobou pohledávku z obchodních vztahů ve výši 9 339 tis. Kč, která však nebyla po lhůtě splatnosti. Dalším důvodem zvýšení dlouhodobých pohledávek je poskytnutí úvěru jednatelem společnosti Jiřimu Pavlišťíkovi, a to v hodnotě 6 924 tis. Kč. V dalších analyzovaných letech lze pozorovat klesající trend dlouhodobých pohledávek, který je zapříčiněn zejména poklesem pohledávek z obchodních vztahů.

U krátkodobých pohledávek převládá v analyzovaných letech spíše klesající trend. Ovšem v roce 2013 společnost zaznamenala výrazný nárůst krátkodobých pohledávek z obchodních vztahů, který byl zapříčiněn dokončením několika rozsáhlých stavebních prací na konci roku 2013. V následujících letech již krátkodobé pohledávky klesaly o 18,6 % a 14,8 %, což lze zhodnotit jako pozitivní jev.

Výše krátkodobého finančního majetku, který se u společnosti v analyzovaných letech skládá pouze z hotovosti a finančních prostředků uložených na účtech v bankách, je ovlivněna rovněž rokem 2013, kdy byl zaznamenán vysoký nárůst krátkodobých pohledávek, a také byly financovány ve velkém množství vykonávané stavební práce. Situace se výrazně zlepšila až v roce 2015.

5.2.2 Horizontální analýza pasiv

Tab. 4 Horizontální analýza pasiv podniku PB SCOM s. r. o. (2011-2015)

Horizontální analýza pasiv	2011/2012		2012/2013		2013/2014		2014/2015	
	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %
PASIVA CELKEM	-2552	-3,0	19127	22,9	-26257	-25,6	-3740	-4,9
Vlastní kapitál	3438	16,6	-2028	-8,4	341	1,5	1507	6,7
Základní kapitál	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Kapitálové fondy	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Rezervní fondy	0	0,0	0	0,0	-110	-100,0	0	0,0
VH minulých let	1790	10,1	938	4,8	582	2,9	340	1,6
VH běžného úč. Období	1648	92,1	-2966	-86,3	-131	-27,8	1167	342,2
Cizí zdroje	-5990	-9,2	21155	35,6	-26598	-33,0	-5247	-9,7
Rezervy	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Dl. Závazky	293	3,3	-1550	-16,8	-2944	-38,3	2215	46,7
Kr. závazky	-10703	-20,4	17340	41,6	-21287	-36,1	-6356	-16,8
BÚ a výpomoci	4437	108,9	5365	63,0	-2367	-17,1	-1106	-9,6
Časové rozlišení	-17	-100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0

Zdroj: Vlastní zpracování údajů z účetních závěrek podniku PB SCOM s. r. o. (2011-2015)

Z tabulky č. 4, kde jsou uvedeny změny v absolutním i relativním pojetí jednotlivých položek pasiv, lze vyčíst, že v průběhu analyzovaných let nedošlo ke snížení ani navýšení základního kapitálu ani kapitálových fondů.

V roce 2014 společnost čerpala rezervní fond, jelikož zanikla povinnost odvádět část čistého zisku do rezervního fondu, který měl sloužit pro případné ztrátové roky.

Vývoj výsledku hospodaření minulých let je v analyzovaných letech navýšen o výsledek hospodaření běžného účetního období minulého období. Jelikož byl v analyzovaných letech výsledek hospodaření kladný, tak výsledek hospodaření minulých let roste.

Cizí zdroje v analyzovaných letech byly nejvyšší v roce 2013, v následujících letech se jejich hodnota snižovala.

Dlouhodobé závazky jsou tvořeny pouze závazky z obchodních vztahů. Jejich hodnota nepatrně rostla v roce 2012, poté přišel výrazný pokles, který pokračoval až do roku 2014. V následujícím roce tato položka znovu rostla.

Výše krátkodobých závazků je tvořena zejména krátkodobými závazky z obchodních vztahů. Z tabulky č. 4 lze pozorovat, že suma krátkodobých závazků byla

nejvyšší v roce 2013, kdy společnost využívala ve velkém množství dodavatelské společnosti z důvodu nedostatečné výrobní kapacity.

Bankovní úvěry a výpomoci jsou tvořeny krátkodobými úvěry a dlouhodobými úvěry. V analyzovaných letech hodnota dlouhodobého úvěru klesá až do roku 2015, kdy je znovu navýšen. Oproti tomu vývoj krátkodobého úvěru roste, až do roku 2013, poté jeho výše nepatrně poklesne a v roce 2015 je zcela splacen. Dlouhodobý úvěr je ve společnosti využíván na financování dlouhodobého majetku, tedy především na pořízení a správu stavební mechanizace. Krátkodobý úvěr je využíván v podniku na financování provozní činnosti a pomáhá tak v řešení finanční situace, která je zapříčiněna nezaplacením faktur vydaných v době splatnosti. Jelikož výše krátkodobého úvěru v letech 2012 a 2013 roste strměji, než klesá hodnota dlouhodobého úvěru, roste i celková hodnota bankovních úvěrů. V následujících obdobích se vyskytuje opačný trend, kdy v roce 2014 klesnou oba zmínované úvěry. I když v roce 2015 je navýšen dlouhodobý bankovní úvěr, jeho výše však nepřesahuje velikost splaceného krátkodobého úvěru, a proto celková hodnota úvěru pokračuje v poklesu.

5.2.3 Horizontální analýza vybraných položek výkazu zisku a ztrát

Tab. 5 Horizontální analýza vybraných položek výkazu zisku a ztrát podniku PB SCOM s. r. o. (2011-2015)

Horizontální analýza výkazu zisku a ztrát	2011/2012		2012/2013		2013/2014		2014/2015	
	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %
Výkony	-15800	-12	47002	40	-92281	-56	10600	15
Tržby za prodej vl. výr. a sl.	-15162	-12	44392	38	-82238	-51	8497	11
Změna stavu zásob vlastní č.	-677	-27	1877	102	-9239	-249	2103	-38
Aktivace	39	122	733	1032	-804	-100	0	0
Výkonová spotřeba	-17074	-15	61116	65	-99357	-64	8221	15
Spotřeba mat. a energie	-8671	-89	-1099	-100	2564	100	1468	57
Služby	5966	530	-3821	-54	-1904	-58	-944	-69
Přidaná hodnota	1585	7	-14613	-58	7076	68	2380	14
Osobní náklady	88	0	1727	7	-8812	-35	687	4
Daně a poplatky	463	173	57	8	-28	-4	586	77
Odpisy DHM a DNM	-2493	-42	-2176	-63	2033	156	192	6
Tržby z prodeje DM a mat.	-2705	-25	-4920	-60	660	20	524	13
ZC prodaného DM a mat.	-2388	-100	33	0	51	155	-84	-100
Změna st. rezerv a OP v provozní oblasti	0	0	-4856	0	4856	-100	0	0
Ostatní provozní výnosy	-1608	-51	9389	607	-9351	-86	739	47
Ostatní provozní náklady	-228	-10	-894	-43	-380	-33	1115	141
Provozní VH	2260	79	-4035	-79	665	62	1147	66
Výnosové úroky	248	132	13	3	-364	-81	-79	-93
Nákladové úroky	342	101	254	37	-134	-14	136	17
Ostatní finanční výnosy	-305	-69	222	159	-268	-74	-94	-100
Ostatní finanční náklady	108	19	-188	-28	84	18	-115	-20
Finanční VH	-507	191	169	-22	-582	96	-194	16
DP za běžnou činnost	285	46	-900	-100	0	0	0	0
VH za běžnou činnost	1468	75	-2966	-86	83	18	953	172
VH za účetní období (+/-)	1648	92	-2966	-86	-131	-28	1167	342
VH před zdaněním (+/-)	1933	80	-3866	-89	-131	-28	1167	342

Zdroj: Vlastní zpracování údajů z účetních závěrek podniku PB SCOM s. r. o. (2011-2015)

Vývoj výkonů a výkonové spotřeby je klíčový pro provozní výsledek hospodaření. Výkony a stejně tak výkonová spotřeba měly stoupající tendenci až do roku 2013.

Přidaná hodnota, která je dána rozdílem výše zmíněných položek, ovšem zaznamenala zcela úplně jiný vývoj a oproti roku 2012 klesla o 58 %. Tento vývoj byl zapříčiněn zejména špatnými kalkulacemi nákladů. V roce 2014 podnik reagoval na nepříznivý vývoj a výkony klesly o 56 % a výkonová spotřeba klesla o 64 %. V roce 2015 již výkony i výkonová spotřeba rostly o 15 %.

V osobních nákladech lze vyzorovat zásadní zlom v roce 2014, kdy osobní náklady v relativním vyjádření klesly o 35 %, jelikož došlo i k výraznému poklesu zaměstnanců. Tato skutečnost byla zapříčiněna nižšími výkony, a proto došlo i ke snížení počtu zaměstnanců, kteří by byli nadbyteční. Jednalo se o zaměstnance, kteří do té doby operovali ve výrobě.

Vývoj odpisů z dlouhodobého majetku měl klesající tendenci až do konce roku 2013. V roce 2014 nastal zvrat a odpisy stouply o 156 %, což bylo způsobeno volbou zrychlených odpisů pro nový majetek.

Ostatní provozní výnosy, které jsou převážně tvořeny prodejem kovů, byly nejvyšší v roce 2013 a jejich nárůst oproti roku 2012 byl 9 389 tis. Kč. Tento výrazný nárůst byl zapříčiněn prodejem železa, které bylo získáno z demoličních staveb. V roce 2014 hodnota klesla téměř stejně, jako vzrostla v roce 2013.

Provozní výsledek hospodaření byl nejvyšší v roce 2012. Navzdory nevyšším výkonům v roce 2013, provozní výsledek hospodaření klesl o 79 %, což bylo způsobeno již zmíněnou špatnou kalkulací zakázek, která se odrazila v jejich ziskovosti.

Finanční výsledek hospodaření je ovlivněn nákladovými a výnosovými úroky. Vzhledem k vývoji pohledávek po době splatnosti, tvoří výnosové úroky zejména smluvní pokuty a úroky z prodlení. Největší nárůst výnosových úroků podnik zaznamenal v roce 2012, kdy tato účetní položka narostla o 132 %. Následovala stagnace a výrazný pokles o 81 % v roce 2014 a o 93 % v roce 2015. Vývoj nákladových úroků zaznamenal absolutního maxima v roce 2013. Nárůst oproti předchozímu roku byl o 254 tis. Kč. V roce 2013 společnost měla nejvyšší nárůst krátkodobých závazků, což bylo zapříčiněno využíváním dodavatelských služeb, které dokázaly pokrýt nedostatečnou výrobní kapacitu. K vysoké hodnotě nákladových úroků v roce 2013, rovněž přispěly bankovní úvěry a výpomoci, které byly v témže roce nejvyšší.

5.3 Vertikální analýza účetních výkazů

5.3.1 Vertikální analýza aktiv

Tab. 6 Vertikální analýza aktiv podniku PB SCOM s. r. o. v % (2011-2015)

Vertikální analýza aktiv	2011	2012	2013	2014	2015
AKTIVA CELKEM	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Dlouhodobý majetek	18,0	24,1	21,3	17,1	21,8
DNM	0,0	0,5	0,4	0,1	0,0
DHM	11,0	16,1	15,7	17,0	21,8
DFM	7,0	7,5	5,2	0,0	0,0
Oběžná aktiva	80,6	75,1	78,2	82,3	82,0
Zásoby	4,7	9,5	13,8	11,8	5,1
Dl. Pohledávky	0,0	13,0	15,8	15,4	12,7
Kr. pohledávky	54,2	42,5	42,7	46,7	41,8
Kr. finanční majetek	21,7	10,1	5,8	8,4	18,2
Časové rozlišení	1,4	0,8	0,5	0,6	0,3

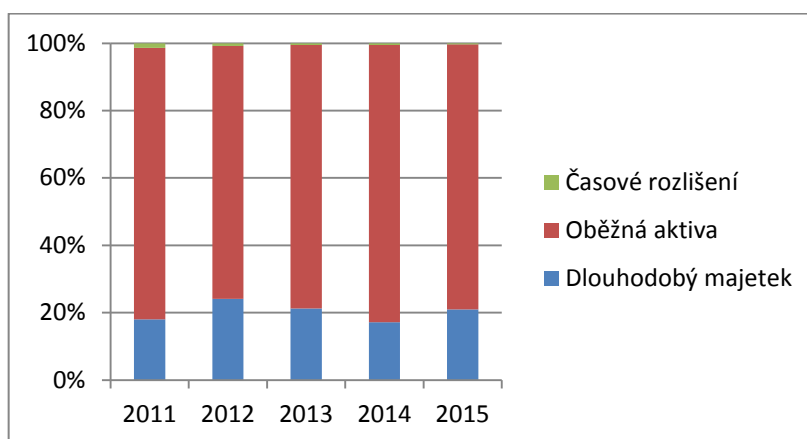
Zdroj: Vlastní zpracování údajů z účetních závěrek podniku PB SCOM s. r. o. (2011-2015)

Z tabulky č. 6 je patrné, že největší podíl na aktivech společnosti představují oběžná aktiva. Procentuální podíl oběžného majetku na celkových aktivech nevykazuje žádný stabilní trend a v analyzovaných letech kolísá okolo 80 %.

V dlouhodobých aktivech má největší podíl na celkové sumě aktiv dlouhodobý hmotný majetek. Jeho procentuální podíl v čase roste a v roce 2015 tvoří 21,8 % celkových aktiv.

Největší podíl na celkových aktivech je dán krátkodobými pohledávkami. Jejich podíl na sumě aktiv se výrazně snížil v roce 2012. V roce 2014 byl zaznamenán znovu výrazný nárůst, který ale nepokračoval v roce 2015. Procentuální podíl krátkodobých pohledávek se v analyzovaném období nikdy nedostal pod hranici 40 %.

Struktura jednotlivých aktiv je pro lepší přehlednost znázorněna v následujícím grafu z obrázku č. 1.

Obr. 1 Struktura aktiv podniku PB SCOM s. r. o. (2011-2015)

Zdroj: Vlastní zpracování údajů z účetních závěrek podniku PB SCOM s. r. o. (2011-2015)

5.3.2 Vertikální analýza pasiv

Tab. 7 Vertikální analýza pasiv podniku PB SCOM s. r. o. v % (2011-2015)

Vertikální analýza pasiv	2011	2012	2013	2014	2015
PASIVA CELKEM	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Vlastní kapitál	24,0	28,9	21,5	29,3	32,9
Základní kapitál	1,3	1,3	1,1	1,4	1,5
Kapitálové fondy	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0
VH minulých let	20,5	23,3	19,9	27,5	29,3
VH běžného účetního období	2,1	4,1	0,5	0,5	2,1
Cizí zdroje	76,0	71,1	78,5	70,7	67,1
Rezervy	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dl. Závazky	10,4	11,1	7,5	6,2	9,6
Kr. závazky	60,9	49,9	57,5	49,4	43,2
BÚ a výpomoci	4,7	10,2	13,5	15,1	14,3
Časové rozlišení	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Zdroj: Vlastní zpracování údajů z účetních závěrek podniku PB SCOM s. r. o. (2011-2015)

Vertikální analýza pasiv nabízí srovnání velikosti vlastního kapitálu a cizích zdrojů na základě čeho můžeme vyhodnotit zadluženost podniku. Z tabulky č. 7 je zřejmé, že podnik využívá pro své podnikání více cizích zdrojů než vlastních, a to v každém analyzovaném roce. Nejvyšší poměr cizích zdrojů na celkových pasivech byl zaznamenán v roce 2013 a činil 78,4 %. V následujících letech se poměr snižoval a v roce 2015 dosáhl 67,1 %.

Nejvyšší procentuální zastoupení u vlastního kapitálu lze pozorovat u výsledku hospodaření z minulých let, který má v každém roce vzestupnou tendenci. Jeho procentuální významnost na bilanční sumě každým rokem rostla mimo roku 2013, kdy bilanční suma vzrostla v absolutním vyjádření o 19 127 tis. Kč.

U cizích zdrojů lze vyzorovat, že podnik využívá spíše krátkodobé cizí zdroje než dlouhodobé. U těchto zdrojů platí, že krátkodobé zdroje jsou méně nákladnější než ty dlouhodobé, což dokazuje výše nákladových úroků v roce 2015, kdy byla navýšena dlouhodobá bankovní angažovanost. Podíl krátkodobých zdrojů na celkových pasivech byl nejvyšší v roce 2011. V roce 2012 se o 11 procentních bodů snížil. V roce 2013 došlo ke zvýšení poměru na 57,5 % a v dalších letech se podíl snižoval až na konečných 43,2 %, což se projevilo i na poměru vlastního kapitálu a cizích zdrojů.

Podnik dále využívá finanční prostředky, které čerpá z bankovních úvěrů, a to jak dlouhodobých i krátkodobých. Jejich podíl na celkových v analyzovaných letech rostl a v roce 2014 dosáhl maximálního poměru 15,1 %. V roce 2015 jeho podíl na celkové sumě pasiv klesl o 0,8 procentního bodu.

5.3.3 Vertikální analýza výkazu zisku a ztrát

Jako základná pro výpočet vertikální analýzy zisku a ztrát slouží výkony.

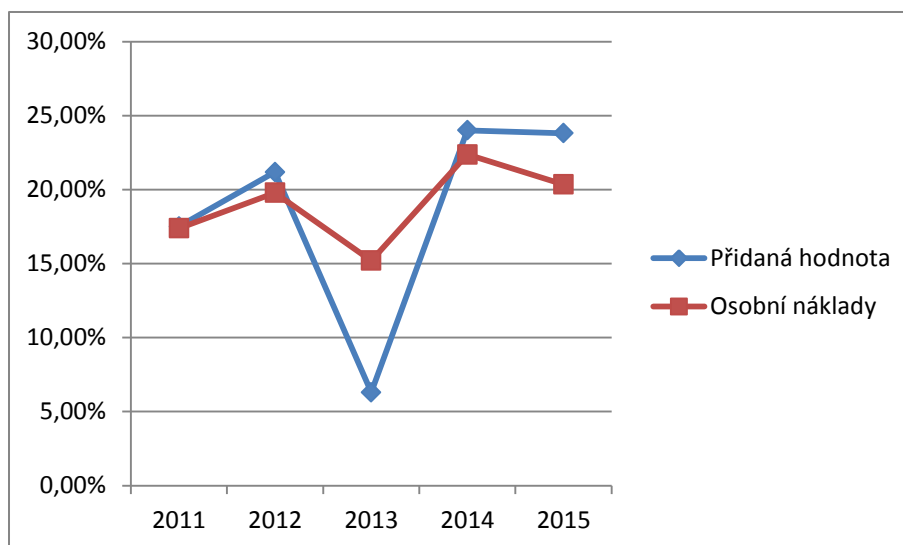
Tab. 8 Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty podniku PB SCOM s. r. o. v % (2011-2015)

Vertikální analýza zisku a ztrát	2011	2012	2013	2014	2015
Výkony	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Tržby za prodej vl. výrobků a služeb	98,1	98,4	97,3	107,6	104,1
Změna stavu zásob vlastní činnosti	1,9	1,6	2,3	-7,6	-4,1
Aktivace	0,0	0,1	0,5	0,0	0,0
Výkonová spotřeba	-82,6	-79,2	-93,7	-76,0	-76,2
Spotřeba materiálu a energie	-29,5	-22,2	-33,1	-23,9	-24,8
Služby	-53,1	-57,1	-60,6	-52,1	-51,4
Přidaná hodnota	17,5	21,2	6,3	24,0	23,8
Osobní náklady	-17,4	-19,8	-15,2	-22,4	-20,4
Daně a poplatky	-0,2	-0,6	-0,5	-1,0	-1,6
Odpisy DHM a DNM	-4,5	-3,0	-0,8	-4,6	-4,2
Tržby z prodeje DM a materiálu	8,1	6,9	2,0	5,4	5,3
ZC prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	-1,8	0,0	0,0	-0,1	0,0
Změna stavu rezerv a OP v provozní oblasti	0,0	0,0	-2,9	0,0	0,0
Ostatní provozní výnosy	2,4	1,3	6,6	2,2	2,8
Ostatní provozní náklady	-1,7	-1,8	-0,7	-1,1	-2,3
Provozní VH	2,1	4,3	0,7	2,4	3,5
Výnosové úroky	0,1	0,4	0,3	0,1	0,0
Nákladové úroky	-0,3	-0,6	-0,6	-1,1	-1,1
Ostatní finanční výnosy	0,3	0,1	0,2	0,1	0,0
Ostatní finanční náklady	-0,4	-0,6	-0,3	-0,8	-0,5
Finanční VH	-0,2	-0,7	-0,4	-1,6	-1,7
DP za běžnou činnost	-0,5	-0,8	0,0	0,0	0,0
VH za běžnou činnost	1,5	2,9	0,3	0,8	1,8
VH za účetní období (+/-)	1,3	2,9	0,3	0,5	1,8
VH před zdaněním (+/-)	1,8	3,7	0,3	0,5	1,8

Zdroj: Vlastní zpracování údajů z účetních závěrek podniku PB SCOM s. r. o. (2011-2015)

Z vertikální analýzy je patrné, že největší podíl přidané hodnoty na výkonech byl zaznamenán v roce 2014, kdy činil 24 %. V následujícím roce byl zaznamenán nej-

větší pozitivní rozdíl mezi přidanou hodnotou a osobními náklady. Vývoj přidané hodnoty a osobních nákladů je zachycen na grafu v obrázku č. 2.

Obr. 2 Vývoj přidané hodnoty a osobních nákladů podniku PB SCOM s. r. o. (2011-2015)
Zdroj: Vlastní zpracování údajů z účetních závěrek podniku PB SCOM s. r. o. (2011-2015)

Z grafu na obrázku č. 2 jde jednoznačně vyčíst, že v roce 2013 dosáhl negativních hodnot a nedokázal financovat rozdílem mezi výkony a výkonovou spotřebou osobní náklady na zaměstnance. Díky této skutečnosti podnik byl nucen odprodat část aktiv. Situaci v roce 2013 zachránily ostatní provozní výnosy, které byly vysoké díky již zmíněnému prodeji železa. Z těchto důvodů byl provozní výsledek hospodaření nadále v kladných číslech, ovšem jeho podíl na výkonech byl nejnižší ze všech analyzovaných let a činil pouze 0,65 %.

Z položky osobních nákladů dále vyplývá, že nejvyššího podílu na výkonech bylo dosaženo v roce 2014. Redukce počtu zaměstnanců oproti roku 2013 se dotkla především dělníků a režijní zaměstnanci nadále zůstali zaměstnání u společnosti.

Finanční výsledek hospodaření je ve všech sledovaných letech záporný. Jeho významnost však vstoupá, jelikož v roce 2015 byly nákladové úroky v absolutním vyjádření vůbec nejvyšší, i když výkony oproti roku 2013 klesly téměř na polovinu. V roce 2015 zároveň byl výrazně navýšen dlouhodobý bankovní úvěr, který je dražší než krátkodobý.

5.4 Rozbor dodržování pravidel financování

Na základě **zlatého bilančního pravidla** by měla být dlouhodobá aktiva kryta dlouhodobými zdroji a naopak oběžný majetek by měl být financován z krátkodobých zdrojů. Z výpočtů lze určit, že toto pravidlo nebylo dodrženo, jelikož značná část oběžného majetku je financována dlouhodobými zdroji. Dlouhodobé zdroje jsou obecně z pravidla dražší, a proto dochází ke značné neefektivitě.

Pravidlo vyrovnání rizika nedokázal podnik splnit ani v jednom sledovaném roce. Nejlepšího výsledku dosáhl v roce 2015, kdy byla celková zadluženost ve výši 67 %.

Pomocí **zlatého pari pravidla** bylo zjištěno, že podnik svým vlastním kapitálem vždy dokáže pokrýt dlouhodobý majetek. Ovšem jeho výše je vždy značně vyšší a podnik tak financuje svými prostředky provozní část. K jediné výjimce došlo v roce 2013, kdy rozdíl činil pouhých 257 tis. Kč. Dalo by se říci tedy, že zlaté pari pravidlo podnik dokázal splnit, ale v roce 2013 rovněž podnik čerpal dlouhodobý bankovní úvěr, který byl využit na financování provozu, což je značně neefektivní.

5.5 Analýza rozdílových ukazatelů

Tab. 9 Rozdílové ukazatele podniku PB SCOM s. r. o. (2011-2015)

Rozdílové ukazatele	2011	2012	2013	2014	2015
čistý pracovní kapitál	15 857	3 738	-7 205	2 524	15 949
čistě peněžně-pohledávkový fond	8 851	-6 278	-23 070	-7 152	1 864

Zdroj: Vlastní zpracování údajů z účetních závěrek podniku PB SCOM s. r. o. (2011-2015)

Čistý pracovní kapitál je dán rozdílem oběžných aktiv a dlouhodobých pohledávek, od kterých se odečítají krátkodobé závazky a krátkodobý finanční majetek. Z tabulky č. 9 lze vyčíst, že hodnoty jsou kladné ve všech letech mimo roku 2013. V roce 2013 je ukazatel záporný a jeho hodnota je -7 205 tis. Kč. Příčinou záporného čistého pracovního kapitálu je vysoká hodnota krátkodobých závazků a krátkodobých finančních výpomocí, které v roce 2013 byly vůbec nejvyšší za celé analyzované období, a dohromady činili 71 271 tis. Kč. Rovněž dlouhodobé pohledávky v roce 2013 dosáhly maxima 16 263 tis. Kč. V ostatních letech byl čistý pracovní kapitál kladný a od zmiňovaného roku 2013 nastal vzestupný trend, který byl zapříčiněn snižováním krátkodobých závazků a finančních výpomocí, které byly v roce 2015 plně splaceny. Kladné hodnoty tedy značí, že podnik vykazuje dobrou platební schopnost, naopak záporná upozorňuje na výskyt nekrytého dluhu.

Čistě peněžně-pohledávkový fond je přísnější modifikací čistého pracovního kapitálu. Na rozdíl od čistého pracovního kapitálu se odečítají navíc zásoby. To se projevilo i značně na výsledku, jelikož podnik měl v letech 2012, 2013 a 2014 vyšší hodnotu zásob než čistý pracovní kapitál. Odečtení zásob tak odkrylo riziko platební neschopnosti, které bylo nejhorší v roce 2013.

5.6 Analýza poměrových ukazatelů

V této kapitole budou využity poměrové ukazatele, a to ukazatele rentability, likvidity, aktivity a zadluženosti. Jejich výsledky budou interpretovány pomocí znalostí obsažených v literární rešerši.

5.6.1 Ukazatele rentability

Tab. 10 Ukazatele rentability podniku PB SCOM s. r. o. a odvětví (2011-2015)

Ukazatele rentability	2011	2012	2013	2014	2015
ROA	3,19%	6,01%	1,37%	1,49%	3,36%
ROA (odvětví)	5,97%	4,44%	2,51%	4,46%	6,57%
ROE	8,66%	14,26%	2,14%	1,52%	6,30%
ROE (odvětví)	13,16%	9,15%	6,00%	9,57%	13,28%
ROS	1,93%	4,04%	0,86%	1,39%	2,68%
ROS (odvětví)	5,20%	4,36%	2,60%	3,91%	5,51%
ROCE	6,04%	10,31%	1,59%	1,25%	4,88%
ROCE (odvětví)	-	-	-	-	-

Zdroj: Vlastní zpracování údajů z účetních závěrek podniku PB SCOM s. r. o. (2011-2015)

Rentabilita celkového kapitálu (ROA) vyjadřuje efektivnost využívání celkových aktiv. V prvé řadě je nutné konstatovat, že hodnoty jsou kladné, což je příznivé jelikož nebylo dosaženo ztráty. Pro srovnání jsou v tabulce č. 10 uvedené průměrné hodnoty odvětví. Z tabulky č. 10 je patrné, že podnik mimo rok 2012 dosahoval nižší efektivnosti s nakládáním aktiv než je odvětvový průměr. Nejnižší hodnota ROA podniku PB SCOM s. r. o. je v roce 2013 a je nižší o 1,14 procentního bodu, což je vůbec nejnižší odchylka v letech, kdy je podnikové ROA nižší než průměr v odvětví. Minimum celkové rentability aktiv v roce 2013 značí globální krizi ve stavebnictví v tomto roce. V dalších letech podniková i průměrná odvětvová rentabilita celkových aktiv vykazuje vzestupný trend.

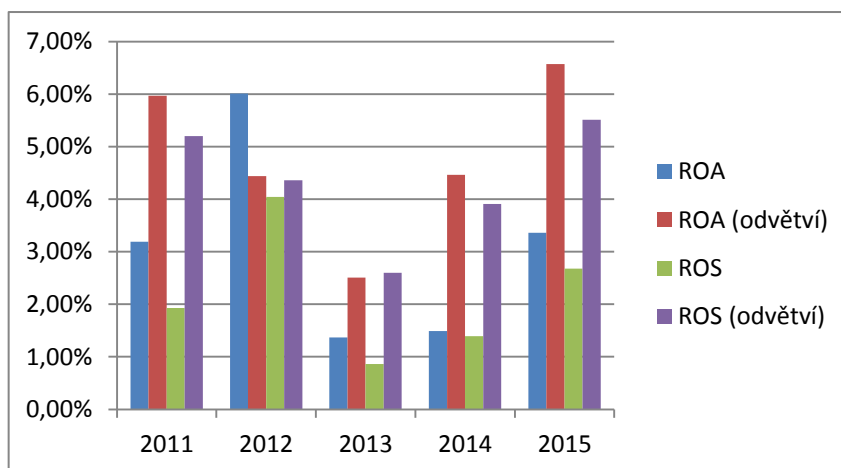
Rentabilita vlastního kapitálu (ROE) vyhodnocuje výnosnost vloženého kapitálu vlastníky podniku. Maximální výnosnost vlastního kapitálu podniku byla v roce 2012, kdy činila 14,26 % a byla o 5,11 procentního bodu vyšší než oborový průměr. V roce 2013 byl zaznamenán strmý pokles na hodnotu 2,14 %, která byla naopak o 3,86 procentního bodu nižší než odvětvový průměr, a v roce 2014 dosáhla rentabilita vlastního kapitálu minima 1,52 %. V roce 2015 se hodnota ukazatele odrazila od minima na hodnotu 6,3 %. Rozdíl však oproti odvětvovému průměru byl výrazný, a to 6,98 procentního bodu.

Rentabilita tržeb, která vychází z podílu čistého zisku na tržbách, udává, kolik čistého zisku připadne na 1 Kč tržeb. Nejlepší výsledek podnik zaznamenal v roce 2012, kdy sice byl ukazatel ROS nižší než odvětvový průměr, ale jen o pouhých 0,32 procentního bodu. V roce 2013 je rentabilita tržeb je nejnižší a dosahuje 0,86 %. Příčinou byla vysoká spotřeba materiálu a energií a vysoké náklady na služby v kombinaci s vysokými osobními náklady. Důvod, proč byla rentabilita tržeb v roce 2013 kladná, byl vysoký nárůst ostatních provozních výnosů, které jsou tvořeny zejména prodejem železa, které bylo získáno z demoličních zakázek. V roce 2014 a 2015 hodnoty rostly, odvětvového průměru, ale nedosáhly.

Při sledování hodnot výnosnosti dlouhodobého kapitálu je patrná maximální hodnota dosažena v roce 2012. V dalších letech následoval prudký pokles, který vyvrcholil v roce 2014. Hodnoty vypovídají o neefektivním hospodaření s dlouho-

dobými zdroji v právě těchto zmíněných obdobích. Situace se výrazně zlepšila v roce 2015, kdy hodnota rentability dlouhodobého kapitálu byla 4,88 %.

Porovnání hodnot rentability tržeb a rentability celkových aktiv podniku s odvětvím je zachyceno v grafu na obrázku č. 3.

Obr. 3 Porovnání ukazatelů rentability podniku PB SCOM s. r. o. a odvětví (2011-2015)

Zdroj: Vlastní zpracování údajů z účetních závěrek podniku PB SCOM s. r. o. (2011-2015) a ze zpráv Ministerstva průmyslu a obchodu

5.6.2 Ukazatele zadluženosti

Tab. 11 Ukazatele zadluženosti podniku PB SCOM s. r. o. (2011-2015)

Ukazatele zadluženosti	2011	2012	2013	2014	2015
Celková zadluženost	75,99%	71,14%	78,49%	70,66%	67,08%
Koeficient samofinancování	24,01%	28,86%	21,51%	29,34%	32,92%
Míra zadluženosti	3,16	2,47	3,65	2,41	2,04
Úrokové krytí	8,09	7,37	1,50	1,43	2,61
Dlouhodobá zadluženost	13,79%	13,59%	9,09%	7,06%	23,89%
Běžná zadluženost	62,18 %	57,56 %	69,4 %	63,59%	37,55 %

Zdroj: Vlastní zpracování údajů z účetních závěrek podniku PB SCOM s. r. o. (2011-2015)

Ukazatele zadluženosti informují o výši rizika, které společnost podstupuje, pomocí využívání cizích zdrojů pro své podnikatelské aktivity. Platí, že čím je podíl cizích zdrojů na celkových pasivech vyšší, tím se zvyšuje i riziko. Do určité míry je financování prospěšné díky daňovému štítu.

Celková zadluženost, která informuje, kolikrát cizí zdroje převyšují hodnotu vlastního kapitálu, by se měla pohybovat dle teoretických předpokladů v intervalu 30 až 60%. Toto kritérium společnost nedodrhuje ani v jednom sledovaném roce. Nejhorší výsledek podnik zaznamenala v roce 2013, kdy byla aktiva financována ze 78,49 % právě cizími zdroji. Hlavní příčinou byly hodnoty krátkodobých závazků a bankovních úvěrů, které dosáhly ve zmiňovaném období svého maxima. Nejlepší výsledek společnost vykázala v roce 2015, jelikož se jí podařilo výrazně zredukovat hodnotu krátkodobých závazků.

Jako doplňkový ukazatel k celkové zadluženosti se využívá koeficient samofinancování, který vyjadřuje kolik procent aktiv je pokryto vlastním kapitálem. Z logického hlediska vyjadřuje tedy vyjádřen rozdílem 100% a celkové zadluženosti.

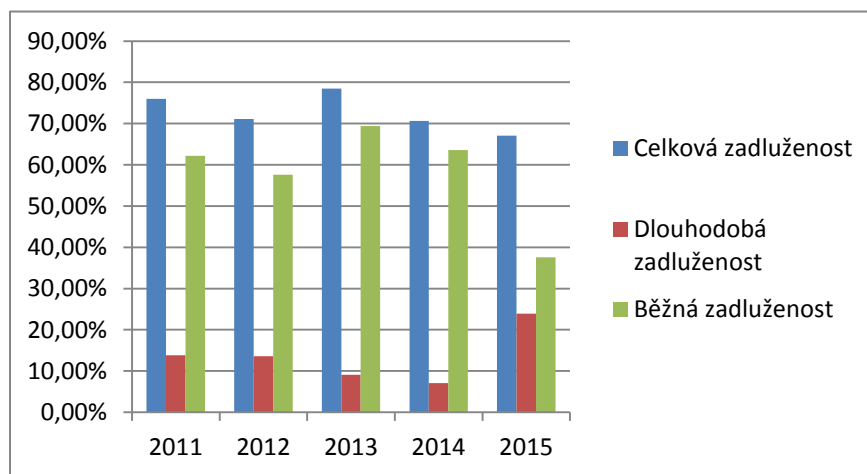
Míra zadluženosti podniku, vykazuje kolísání až do roku 2013, kdy je výsledná hodnota ukazatele na vrcholu, poté se projevuje klesající trend.

Výpočet hodnoty úrokového krytí, je sledován managementem podniku i věřiteli. Z literární rešerše je zřejmé, že by tato hodnota měla dosahovat alespoň hodnoty 5. Toto kritérium bylo splněno pouze v letech 2011 a 2012. V následujících letech společnost sice dokázala pokrýt výši nákladových úroků, ale hodnoty byly menší, než je hodnota 5.

Dlouhodobá zadluženost má klesající trend do roku 2014. Nárůst, který byl zaznamenán v roce 2015, byl způsoben navýšením dlouhodobého úvěru, který podnik využívá zejména pro nákup dlouhodobého majetku.

Běžná zadluženost vyjadřuje poměr mezi krátkodobými cizími zdroji a celkovými aktivy. Lze pozorovat, že v roce 2013 byla aktiva financována téměř ze 70 % z krátkodobých zdrojů. Tlak na snižování krátkodobých závazků z obchodního snížil hodnotu až na 37,55 %.

Vývoj celkové, dlouhodobé a běžné zadluženosti je zachycen v následujícím grafu na obrázku č. 4.

Obr. 4 Porovnání vybraných ukazatelů zadluženosti podniku PB SCOM s. r. o. (2011-2015)
Zdroj: Vlastní zpracování údajů z účetních závěrek podniku PB SCOM s. r. o. (2011-2015)

5.6.3 Ukazatele aktivity

V této kapitole budou rozebrány schopnosti přeměnění aktiv na peněžní prostředky. V tabulce č. 12 jsou uvedeny vypočtené hodnoty, které budou postupně rozebrány.

Tab. 12 Ukazatele aktivity podniku PB SCOM s. r. o. (2011-2015)

Ukazatele aktivity	2011	2012	2013	2014	2015
Obrat aktiv	1,56	1,41	1,56	1,02	1,19
Obrat aktiv odvětví	1,15	1,02	0,97	1,14	1,19
Obrat stálých aktiv	8,64	5,82	7,36	5,99	5,47
Obrat zásob	32,88	14,86	11,30	8,68	23,59
Doba obratu zásob	12	25	33	43	16
Doba obratu pohledávek	128	145	137	222	167
Doba obratu závazků	179	185	184	252	205
Obchodní deficit	-51	-40	-47	-30	-38

Zdroj: Vlastní zpracování údajů z účetních závěrek podniku PB SCOM s. r. o. (2011-2015)

Dle literární rešerše je minimální hodnota obratu aktiv 1. Zmiňovanou hodnotu podnik překročil ve všech zmiňovaných letech, což lze hodnotit kladně, jelikož to značí, že podnik nemá nadbytečné aktiva. Z tabulky je patrné, že hodnota v čase spíše klesá až do roku 2014, kdy je hodnota nižší než odvětvový průměr, což se stalo pouze v roce 2014. V roce 2015 hodnota nepatrně roste a dostává se na tožnou hodnotu jako odvětvový průměr. Lze tak konstatovat, že efektivnost využívání aktiv podniku je v letech 2011 až 2013 vyšší než je podnikový průměr.

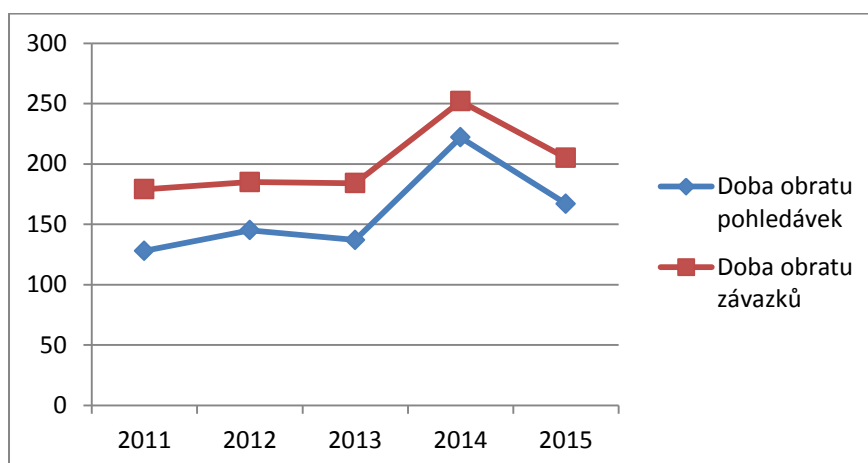
Obrat stálých aktiv značí, kolikrát se dlouhodobý majetek obrátí za rok v tržby. Z tabulky č. 12 lze vyzpozorovat, že maximální hodnota byla v roce 2011. Od roku 2014 hodnota klesá, což je dáno vyšším procentuálním poklesem tržeb oproti procentuálnímu poklesu stálých aktiv.

Hodnota obratu zásob klesala od roku 2011 až do roku 2014, kdy podnik zaznamenal nejhoršího výsledku v obratovosti zásob. Klesající hodnoty značí neefektivní správu zásob. Příčinou byl růst materiálu, u kterého byl zaznamenán pokles až v roce 2015. Jeho pokles pozitivně zapůsobil na ukazatel a hodnota obratu zásob se výšila na 23,59. Doba obratu zásob, která přímo souvisí s jeho obratovostí, potvrzuje negativní vývoj vrcholící právě v roce 2014, kdy je doba obratu zásob 43 dní.

Vývoj doby obratu pohledávek má do roku 2014 rostoucí tendenci, mimo rok 2013, kdy hodnota oproti roku 2012 klesla o 8 dnů. V roce 2014 byla doba obratu pohledávek 222 dnů. Zlepšení situace bylo zaznamenáno v roce 2015, a to doba obratu pohledávek klesla o 55 dní.

Doba obratu závazků byla ve všech letech vyšší než doba obratu pohledávek. Tato skutečnost, která je popsána pomocí ukazatele obchodního deficitu, znamená, že dodavatelé se podílí na financování provozu podniku.

Vývoj doby obratu pohledávek a závazků v analyzovaných letech je pro přehlednost zachycen v grafu na obrázku č. 5.

Obr. 5 Porovnání doby obratu pohledávek a závazků podniku PB SCOM s. r. o. (2011-2015)
Zdroj: Vlastní zpracování údajů z účetních závěrek podniku PB SCOM s. r. o. (2011-2015)

5.6.4 Ukazatele likvidity

Ukazatele likvidity hodnotí schopnost přeměnit aktiva na finanční prostředky. V tabulce jsou uvedeny hodnoty pro běžnou, pohotovou a okamžitou likviditu. Tyto hodnoty jsou následně rozebrány a okomentovány.

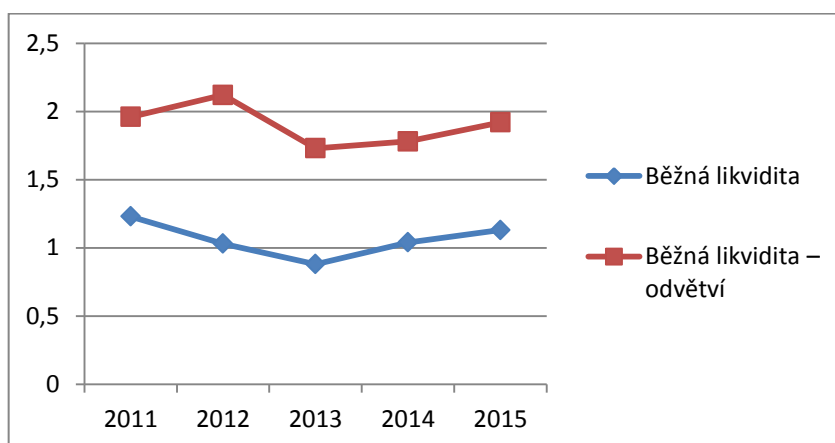
Tab. 13 Ukazatele likvidity podniku PB SCOM s. r. o. (2011-2015)

Ukazatele likvidity	2011	2012	2013	2014	2015
Běžná likvidita	1,23	1,03	0,88	1,04	1,13
Běžná likvidita – odvětví	1,96	2,12	1,73	1,78	1,92
Pohotová likvidita	1,16	0,87	0,68	0,85	1,04
Pohotová likvidita - odvětví	1,80	1,90	1,60	1,62	1,76
Okamžitá likvidita	0,33	0,17	0,08	0,13	0,32
Okamžitá likvidita - odvětví	0,45	0,36	0,33	0,39	0,50

Zdroj: Vlastní zpracování údajů z účetních závěrek podniku PB SCOM s. r. o. (2011-2015)

Běžná likvidita podniku by měla podle literárních zdrojů nabývat hodnot 1,5 až 2,5. Toto kritérium není splněno v žádném sledovaném roce a hodnoty se ani neblíží ke spodní hranici doporučených hodnot. Pro srovnání s konkurenčními podniky jsou uvedeny odvětvové hodnoty, které se nacházejí v doporučeném pásmu, z čehož vyplývá, že riziko platební neschopnosti nepostihuje odvětví jako celek. Nejlepšího výsledku společnost dosáhla v roce 2011, poté následoval pokles až na nejnižší hodnotu v roce 2013, která činila 0,88. Pokles byl způsoben markantním nárůstem krátkodobých závazků i krátkodobých bankovních úvěrů. Obě zmiňované položky cizích zdrojů dosahovaly v roce 2013 svého maxima. Položkou, která převládá v oběžném majetku, jsou krátkodobé pohledávky. Dle vypočtených hodnot, lze usoudit, že společnosti hrozí riziko platební neschopnosti. Toto riziko bylo nejvyšší v roce 2013.

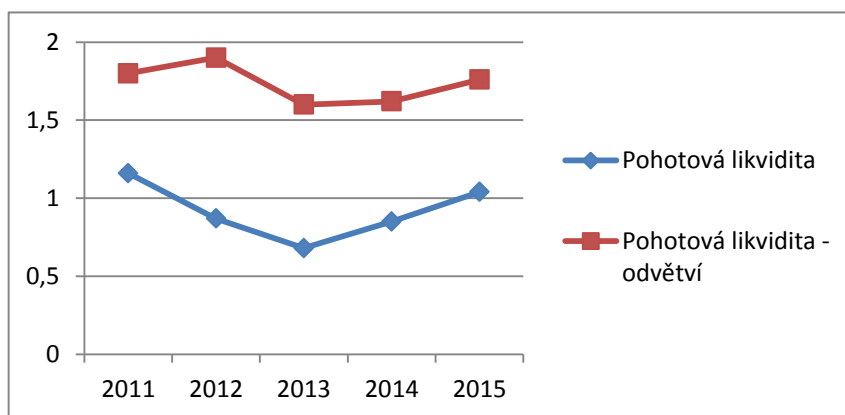
Hodnoty odvětví i podniku jsou znázorněny pomocí spojnicového grafu na obrázku č. 6, který zpřehledňuje jejich vývoj.

Obr. 6 Porovnání hodnot běžné likvidity podniku PB SCOM s. r. o. s průměrem v odvětví (2011-2015)

Zdroj: Vlastní zpracování údajů z účetních závěrek podniku PB SCOM s. r. o. (2011-2015)

Pohotová likvidita, je oproti likviditě běžné očištěna o zásoby. Jelikož zásoby tvoří výraznou část oběžných aktiv, hodnoty se příliš neliší od hodnot běžné likvidity. Podle teoretických poznatků je přijatelná hodnota v intervalu 1 až 1,5. Spodní hranice doporučených hodnot je překročena v roce 2011 a 2015. Ve zbytku let je hodnota nižší a vůbec nejnižší hodnota je vykazována v roce 2013. Hodnota spadá do rizikovějšího pásma, ale není považována za vysoce rizikovou. V odvětví lze pozorovat podobný jev, kdy nejnižší hodnota je rovněž v roce 2013. Ovšem odvětvové hodnoty neklesnou pod hodnotu 1,6, což ukazuje, že podniky spíše vykazují přebytek pohotové likvidity, což je považováno rovněž za negativní jev. Srovnání odvětví a konkurence je zobrazeno na grafu v obrázku č. 7.

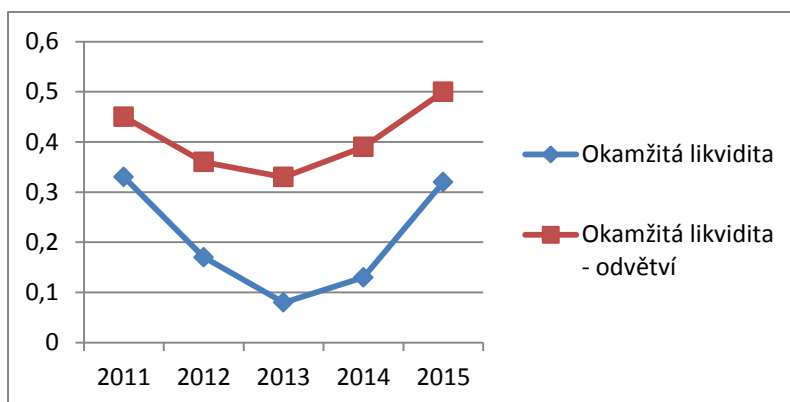

Obr. 7 Porovnání pohotové likvidity podniku PB SCOM s. r. o. s průměrem v odvětví (2011-2015)

Zdroj: Vlastní zpracování údajů z účetních závěrek podniku PB SCOM s. r. o. (2011-2015)

Okamžitá likvidita je dána hodnotou krátkodobého finančního majetku a krátkodobými cizími zdroji. Jelikož největší položka oběžného majetku jsou krátkodobé pohledávky, jejich odečtení výrazně ovlivnilo ukazatel okamžité likvidity. Jejich hodnota vykazuje ve všech letech nižší hodnoty, než jsou v odvětví a v letech 2012

až 2014 jsou hodnoty nižší než 0,2, což je hodnota, která je považována za kritickou. Vývoj hodnot je zachycen v grafu na obrázku č. 8.

Obr. 8 Porovnání hodnot okamžité likvidity podniku PB SCOM s. r. o. s průměrem v odvětví
Zdroj: Vlastní zpracování údajů z účetních závěrek podniku PB SCOM s. r. o. (2011-2015)

5.7 Souhrnné ukazatele

Souhrnné ukazatele hodnotí finanční zdraví podniku jako celku. V kapitole bude využit jeden bankrotní model, a to Index důvěryhodnosti IN05 a pro posouzení bonity je sestaven Kralickýv Quicktest.

5.7.1 Bankrotní model IN05

Bankrotní model byl sestaven pro podmínky českého prostředí, a proto není jeho vypovídací schopnost zanedbatelná. Model je využíván pro predikci finanční tísně.

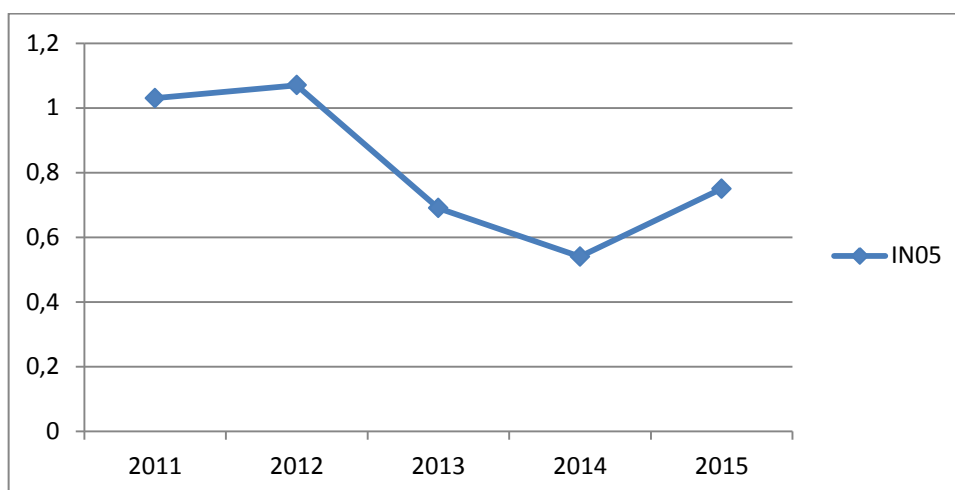
Tab. 14 Výsledky jednotlivých ukazatelů bankrotního modelu IN05

Model IN05	2011	2012	2013	2014	2015
0,13*finanční páka	0,10	0,09	0,10	0,09	0,09
0,04*úrokové krytí	0,32	0,29	0,06	0,06	0,10
3,97*produkční síla	0,13	0,24	0,05	0,06	0,13
0,21*obrat aktiv	0,37	0,33	0,37	0,22	0,26
0,09*běžná likvidita	0,12	0,12	0,10	0,12	0,16
IN05	1,03	1,07	0,69	0,54	0,75

Zdroj: Vlastní zpracování údajů z účetních závěrek podniku PB SCOM s. r. o. (2011-2015)

Na základě teoretického základu, lze uvést, že podnik v roce 2011 a 2012 vykazoval vyšší hodnoty než 0,9 a vyskytoval se v šedé zóně, což je vyhodnoceno kladně, jelikož podnik se 70 % pravděpodobností tvořil hodnotu a možnost bankrotu byla ohodnocena 50 % pravděpodobností. V následujících letech již výsledná hodnota klesla pod 0,9 a dle autorů modelu podnik netvořil hodnotu s pravděpodobností 76 % a s pravděpodobností 97 % mířil k bankrotu. Na vině byl především nízký zisk před úroky a zdaněním.

Vývoj výsledné známky v letech je zachycen v grafu na obrázku č. 9.

Obr. 9 Vývoj IN funkce v letech 2011 až 2015

Zdroj: Vlastní zpracování údajů z účetních závěrek podniku PB SCOM s. r. o. (2011-2015)

5.7.2 Kralickuv Quicktest

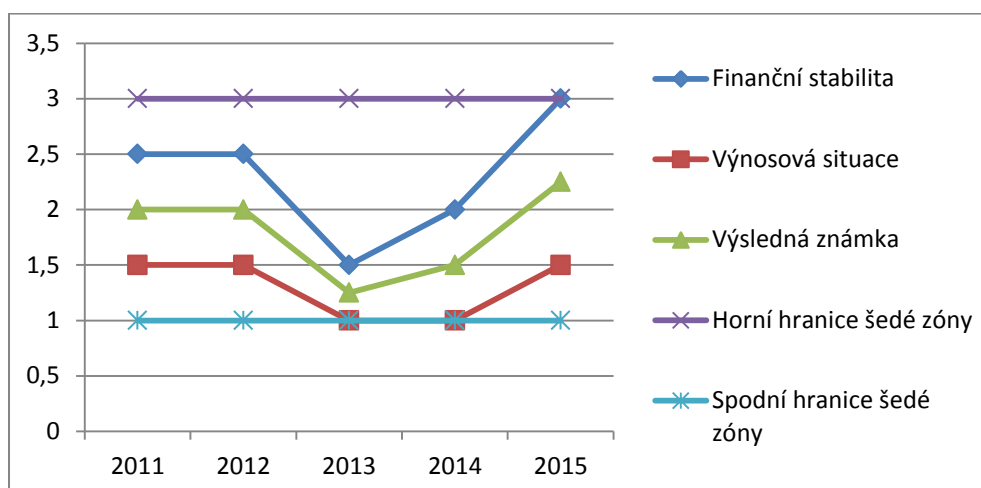
Kralickuv Quick test slouží k ohodnocení finančního zdraví podniku. Díky jeho členění lze zhodnotit jednotlivě finanční stabilitu podniku a výnosovou situaci podniku. V tabulce jsou uvedeny výpočty, které jsou konstruovány na základě vzorců, které jsou uvedené v literární rešerši.

Tab. 15 Výpočty ukazatelů Kralickova Quick Testu a jejich bodové vyhodnocení

Část	2011	2012	2013	2014	2015
R1	0,24	0,29	0,22	0,29	0,33
R2	5,58	6,53	42,04	12,95	7,05
R3	0,06	0,06	0,01	0,05	0,06
R4	0,03	0,06	0,01	0,01	0,03
Bodování jednotlivých částí					
R1	3	3	3	3	4
R2	2	2	0	1	2
R3	2	2	1	1	2
R4	1	1	1	1	1
Vyhodnocení					
Finanční stabilita	2,5	2,5	1,5	2	3
výnosová situace	1,5	1,5	1	1	1,5
Výsledná známka	2	2	1,25	1,5	2,25

Zdroj: Vlastní zpracování údajů z účetních závěrek podniku PB SCOM s. r. o. (2011-2015)

Vývoj výsledků je znázorněn v grafickém vyjádření na obrázku č. 10, ve kterém je zachycen vývoj v čase finanční stability podniku i výnosové situace podniku a rovněž i celková situace.

Obr. 10 Vývoj výsledků Kralickova Quicktestu v letech 2011 až 2015

Zdroj: Vlastní zpracování údajů z účetních závěrek podniku PB SCOM s. r. o. (2011-2015)

Z grafu na obrázku č. 10 lze vyčíst, že hodnoty charakterizující finanční stabilitu podniku se vyskytují v šedé zóně. Pouze v roce 2015 byla známka finanční stability na hraně hodnoty 3, která odlišuje velmi dobré podniky od šedé zóny. Zlepšení situace bylo dosaženo díky zlepšení ukazatele R1, který zachycuje jaká část aktiv je financována vlastními zdroji. K situaci rovněž přispěl ukazatel R2, který informuje o době, po kterou by byl splácen dluh z cash flow.

Výnosová situace podniku se nacházela v analyzovaných letech v šedé zóně nebo na hranici šedé zóny a pásma, které charakterizuje podnik negativně. Z grafu na obrázku č. 10 je patrné, že výnosová situace podniku je nejhorší v roce 2013 a 2014, což je zapříčiněno nízkým výsledkem hospodaření.

Celková situace podniku se dle Kralickova Quicktestu nachází ve všech letech v šedé zóně. Až do roku 2012 má situace konstantní hodnotu 2, která púlí hodnoty v šedé zóně. V následujících dvou letech se projevila špatná výnosová situace a hodnota poklesla na 1,25 v roce 2013. V roce 2014 mírně narostla na hodnotu 1,5. Naopak v roce 2015 se hodnota dostala do horní poloviny šedé zóny, což bylo způsobeno již zmíněnou lepší finanční stabilitou.

6 Diskuze výsledků práce a návrhy na zlepšení finanční situace

6.1 Shrnutí finanční analýzy

Finanční analýza byla zpracována na základě účetních výkazů za roky 2011 až 2015. Hodnocení finanční stránky podniku bylo vypracováno díky metodě absolutních ukazatelů, rozdílových ukazatelů a poměrových ukazatelů. Zároveň bylo využito komplexních metod hodnotící finanční kondici, a to za pomoci bankrotního modelu IN05 a bonitního modelu Kralickova Quicktestu. Ve shrnutí jsou uvedené vzájemné souvislosti, na základě kterých jsou vypracovány návrhy a opatření pro zlepšení finanční kondice podniku PB SCOM s. r. o.

Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb v analyzovaných letech zaznamenaly značné výkyvy. Nejvyšší byly v roce 2013, poté však následoval strmý propad o 56 %, který doprovázel rovněž propad výkonové spotřeby o 64% a osobních nákladů o 35 %. Tento propad byl zapříčiněn nižším počtem vysoutěžených zakázek. Vývoj provozního výsledku hospodaření značně ovlivňuje prodej dlouhodobého majetku, zejména stavební mechanizace, který je už z velké části odepsaný. V roce 2013 podnik vykazoval vysoké ostatní provozní výnosy, které zahrnují zejména prodej kovů, získaných provedením demoličních prací. Kombinace těchto dvou položek zapříčiňuje kladný výsledek hospodaření, jelikož rozdíl mezi přidanou hodnotou a osobními náklady je v analyzovaných letech je nízký. V roce 2013 dokonce činil rozdíl mezi přidanou hodnotou a osobními náklady -14 695 tis. Kč. Kladný výsledek hospodaření zajistila kombinace výše zmíněných operací.

Vertikální analýza rozvahy poukázala na fakt, že majetková struktura je převážně tvořena oběžným majetkem, jehož podíl na celkových aktivech neklesl pod hranici 75 %. Nejvyšší zastoupení v oběžném majetku dosahovaly krátkodobé pohledávky. Skutečnost, že podnik využívá financování především pomocí cizích zdrojů, dokazuje podíl cizích zdrojů na celkových pasivech, který byl nejvyšší v roce 2013 a činil 78,5 %. Největší zastoupení v cizích zdrojích připadá na krátkodobé závazky. Podíl na bilanční sumě byl u krátkodobých závazků v analyzovaných letech pokaždé vyšší než u krátkodobých pohledávek.

Čistý pracovní kapitál byl kladný ve všech analyzovaných letech mimo rok 2013, což bylo zapříčiněno vysokými krátkodobými závazky a krátkodobými finančními výpomocemi, což ukazuje na výskyt nekrytého dluhu. Druhým rozdílovým ukazatelem byl čistě peněžně pohledávkový fond, který odkryl riziko platební neschopnosti podniku, jelikož výše zásob, které lze považovat za nejméně likvidní část oběžného majetku, byla v letech 2012 až 2014 značně vyšší než čistý pracovní kapitál. Podnik by tak nedokázal pokrýt pomocí krátkodobého finančního majetku a krátkodobých pohledávek celkové krátkodobé cizí zdroje.

Podle analýzy bilančních pravidel, bylo zjištěno, že značná část oběžného majetku je financována dlouhodobými zdroji, což lze hodnotit jako neefektivní nakládání s dlouhodobými zdroji. Pravidlo vyrovnaní rizika nebylo dodrženo, jelikož podnik ve vykazovaných letech pokaždé využíval více cizích finančních zdrojů oproti vlastním. Zlaté pari pravidlo bylo dodrženo.

Analýza poměrových ukazatelů zahrnovala analýzu rentability, likvidity, zadluženosti a aktivity.

U analýzy rentability bylo zjištěno, že společnost zaostává za odvětvovým průměrem ve všech ukazatelích rentability mimo hodnoty ROA a ROE v roce 2012. To značí, že společnost má oproti konkurenci problémy s výnosností. Zejména v roce 2013 dosahovala rentabilita tržeb pouhých 0,86 %.

V rámci ukazatelů zadluženosti byla sledována celková zadluženost a hodnota ukazatele byla nejvyšší v roce 2013 a činila 78,49 %, což je značně za hranicí doporučené hodnoty, která je dle literární rešerše 60 %. Kritérium není splněno ani v jednom roce. Pozitivem v této oblasti je fakt, že od roku 2013 hodnota celkového zadlužení má klesající trend a v roce 2015 dosahuje nejnižší hodnoty 67,08 %. Tuto skutečnost dokládá i míra zadluženosti. Hodnota úrokového krytí vypovídá o pokrytí nákladových úroků čistým ziskem. Podnik nákladové úroky dokáže pokrýt, avšak nedosahuje od roku 2013 doporučených hodnot, což zvyšuje riziko pro věřitele.

Ukazatele likvidity rovněž zaostávaly za odvětvovými průměry. Běžná likvidita dosahovala nejlepšího výsledku v roce 2011, ale doporučená hodnota, kterou udává interval 1,5 až 2,5, nebyla splněna. Pohotová likvidita, která je očištěna o zásoby splňuje doporučenou hodnotu v roce 2011 a 2015. Srovnání s odvětvím, ale ukazuje, že i tyto hodnoty zaostávají. Je zřetelné, že v roce 2013 byla nejnižší pohotová likvidita pro odvětvový průměr i pro podnik. Hotovostní likvidita, do které je zahrnován pouze krátkodobý finanční majetek, je v letech 2012 až 2014 pod kritickou hodnotou, což hovoří o vysoké hrozbě platební neschopnosti ve výše zmíněných letech.

Ukazatele aktivity napovídají o schopnosti využívat aktiva. Obrat celkových aktiv splňuje doporučenou hodnotu 1 a převyšuje i hodnoty, které dosahuje odvětví mimo rok 2014. Jako negativní jev, však lze hodnotit, že hodnota v čase klesá až do zmíněného roku 2014. Obrat stálých aktiv od roku 2013 má sestupný trend, což je dáno neúměrným poklesem tržeb, které klesaly v procentuálním vyjádření rychleji, než tomu bylo u stálých aktiv. Ukazatel doby obratu pohledávek a závazků určuje obchodní deficit, který je ve všech sledovaných letech záporný, což lze hodnotit kladně, jelikož se dodavatelé podniku podílejí na financování provozu.

Pomocí modelu IN05 bylo hodnoceno, zda podniku hrozí bankrot. V letech 2011 a 2012 spadl podnik do šedé zóny a lze tak konstatovat se 70 % pravděpodobností, že podnik tvořil hodnotu. V následujících letech podnik již spadl do pásma, které predikovalo bankrot, což bylo způsobeno zejména nízkým ziskem před úroky a zdaněním.

Hodnocení bonity bylo vypracováno na základě Kralickova Quicktestu, který hodnotí finanční stabilitu a výnosovou situaci. Nejlepší celkové hodnocení podnik dosáhl v roce 2015, jelikož finanční stabilita dosáhla nejlepšího výsledku, kdy cizí zdroje nabývaly nejmenšího podílu na celkových pasivech. Podnik ovšem spadl po celé období do šedé zóny a hodnocení bonity je tak nejednoznačné.

6.2 Návrhy a opatření vedoucí ke zlepšení finanční situace společnosti PB SCOM s. r. o.

Návrhy a opatření jsou sestaveny po konzultaci s jednatelem společnosti Jiřím Pavlištěm, který je jediným jednatelem společnosti a má tedy nedělitelnou rozhodovací pravomoc. Na základě výsledků práce byly určeny problémové oblasti, které jsou řešeny zvlášť.

6.2.1 Problémová oblast zadluženost

Podnik PB SCOM s. r. o. se dlouhodobě potýká s vysokou zadlužeností. Celková zadluženost podniku byla nejvyšší v roce 2013 a činila 78,49 %, trend zadluženosti následně klesal i pod tlakem bankovních ústavů. Zadluženost byla vysoká především díky vysoké výši krátkodobých závazků. Po konzultaci by připadaly v úvahu dvě varianty, a to odprodej části dlouhodobého majetku a navýšení vlastního kapitálu.

Odprodej výrazné části dlouhodobého majetku by se výrazně promítl do výrobní kapacity podniku a zároveň by se tak snížila produktivita práce, jelikož by stroje musely být nahrazeny technikou s menší kvalitou. Vlastní mechanizace, která je doménou společnosti a její přednostní, by byla bolestivou ztrátou. Vzhledem k tomu, že analyzovaný stavební podnik je značně závislý na meteorologických podmínkách, dochází ke značným odchyškám využitelnosti stroje na stavebních pracích. V případě, že by se společnost rozhodla, tuto ztrátu výrobní kapacity nahradit dodavatelskou společností, která by poskytla stavební stroje, hrozí riziko špatných meteorologických podmínek, kdy by stroji nemohlo být umožněno pracovat, což by vedlo k nákladům za pronájem stroje, aniž by stroj vykonal stavební činnost. Náklady na prostoje vlastní mechanizace jsou nižší než by byl případný pronájem mechanizace. Další nevyčísitelnou ztrátou by byla ztráta lidského kapitálu, který stavební mechanizaci řídí. Tito lidé jsou navázáni na konkrétní typ stroje a disponují odbornými znalostmi stroje. Změna strojníků v podniku navíc nebývá častá, a proto působením u společnosti PB SCOM s. r. o. získali mnoho zkušeností a zručnosti, která jim umožňuje efektivně operativně rozhodovat.

Podnik dále disponuje nefunkční mechanizací, která by mohla sloužit na prodej náhradních dílů. Dále je ve vlastnictví podniku vlečka za traktor, jejíž využití je zanedbatelné. Po konzultaci a prozkoumání těchto položek se zaměstnanci podniku, byla vyčíslena reálná tržní cena těchto položek na 950 tis. Kč bez DPH. Inkasovaná částka by mohla být využita na uhrazení krátkodobých závazků, ovšem ke snížení celkové zadluženosti by došlo jen minimálně.

Další variantou, jak snížit zadluženost podniku, je navýšení vlastního kapitálu. Navýšení kapitálu by bylo schůdné dvěma možnostmi. První způsob navýšení by byl vstup nového investora, který by se podílel na vlastnické struktuře. Kritérium podniku by bylo, aby v tuto chvíli jediný vlastník Jiří Pavlištěk vlastnil nadále majoritní podíl na vlastnictví podniku a měl stále hlavní rozhodovací pravomoc. Za takových podmínek, je navýšení základního kapitálu, které by výrazně snížilo dluh, považováno za nereálné. Druhá možnost by počítala s navýšením základního kapitálu současným vlastníkem. Jednatel Jiří Pavlištěk vlastní dále podíl 100 % ve společnosti REALITY HRANICE – nákup a prodej nemovitostí s. r. o., která disponuje

třemi parcelami na okraji města Hranice na sídlišti Nová. Tyto parcely měly sloužit k realizaci developerských projektů, ovšem samotný podnik nedisponuje dostatečnými finančními prostředky, ze kterých by mohl být projekt realizován. Proto byl navrhnout prodej těchto parcel a jejich hodnota byla vyčíslena na základě tržní hodnoty na 4 100 tis. Kč bez DPH. V případě, že by o tuto částku byl navýšen základní kapitál a tyto prostředky by byly využity na splacení krátkodobých závazků, celková zadluženost by klesla, když budeme používat data z analyzovaného posledního roku 2015, na 61,43 %, což by byla hodnota, která se nepatrně liší od horní hranice doporučené hodnoty celkové zadluženosti 60 %.

Jako nejlepší možná varianta pro snížení celkové zadluženosti byla vyhodnocena ta, která počítá s navýšením vlastního kapitálu současným jednatelem Jiřím Pavlištíkem, který by měl podniknout první kroky prodejem stavebních parcel.

6.2.2 Problémová oblast rentability

Rentabilita je dlouhodobým problémem společnosti. Nejhorších výsledků bylo dosaženo v roce 2013, kdy rentabilita aktiv, vlastního kapitálu i rentabilita tržeb, byla značně pod průměrem odvětví. Zásadní problém byl především ve vysoké nákladovosti. PB SCOM s. r. o. provádí hlavně stavební práce v oblasti infrastruktury, inženýrských sítí, zemních prací, vodohospodářských staveb a demolicí. Nejziskovější stavební práce jsou pro společnost demoliční práce. Naopak nejhorších výsledků dosahuje v oblasti inženýrských sítí. U těchto zakázek se projevuje výrazné riziko skrytých konstrukcí, které nejsou zahrnuty do kalkulací nákladů. Doporučuji tedy podniku se zaměřit na oblast demoličních prací, se kterou má podnik dlouhodobě společnost.

Možností jak snižovat nákladovost stavebních zakázek, je nákup malé stavební mechanizace, která se v současnosti pouze půjčuje. Jedná se především o vibrační desky. Využitelnost těchto strojů záleží na konkrétní povaze stavební zakázky, ale v podstatě je neodmyslitelnou při výkonu jakýchkoliv stavebních prací, které společnost PB SCOM s. r. o. realizuje. Cena za vypůjčení stroje je stanovena přibližně na 1000 Kč bez DPH za den. Díky špatné schopnosti odhadnout fyzickou využitelnost stroje, nastává často situace prostoje půjčeného stroje, který nevykonává žádnou činnost, ale i tak dodavatelská společnost fakturuje pronájem stroje, i když prakticky nebyl využit a tedy nebyl ani mechanicky opotřeben. Další nevýhodou stroje je jeho vysoká hmotnost, která převyšuje 250 kg, a proto je ztížena jeho přeprava, která není realizovatelná pomocí osobních dopravních prostředků, které využívají stavební mistři nebo stavbyvedoucí. Cena vibrační desky, kterou podnik využívá, je přibližně 210 tis Kč bez DPH a její technická životnost je přibližně 4 roky v případě, že by jí podnik využíval přibližně 98 dní v roce. Technická životnost byla navázána na 98 dní, jelikož to je průměrný počet dní za rok, kdy podnik vibrační desku najímá od půjčovny.

Dle Petříka (2009, s. 127) lze ekonomický přínos investice zhodnotit pomocí metody čisté současné hodnoty (NPV). Metoda vyjadřuje celkovou současnou hodnotu všech peněžních toků souvisejících s investičním projektem.

Do hodnoty cashflow je dosazena částka 88 tis. Kč, která odpovídá roční výši půjčovního sníženého o 10 tis. Kč, což je odhad ročních nákladů na údržbu stroje. Technická životnost jsou 4 roky a výše diskontu byla stanovena průměrem renta-

bility vlastního kapitálu za roky 2011 až 2015, tedy diskont činil 6,58 %. Výsledky posouzení investice jsou zachyceny v tabulce č. 16.

Tab. 16 Zhodnocení investice do malé mechanizace

NPV v Kč	Návratnost v letech	Vnitřní výnosové procento (v %)
90 923	2,7	24,4

Zdroj: Vlastní zpracování

Jelikož vyšla hodnota NPV kladná, lze usoudit, že investice je ekonomicky výhodná. Vedení podniku PB SCOM s. r. o. by mělo zvážit cestu nákupu malé stavební mechanizace nebo lépe plánovat využitelnost najatých strojů. Financování malé mechanizace by mohlo být provedeno pomocí prodeje výše zmíněného nepotřebného nebo nefunkčního dlouhodobého majetku nebo v budoucnosti výsledkem hospodaření.

Zároveň byly zkoumány režijní náklady podniku. Jelikož podnik momentálně sídlí v budově, kterou má v nájmu, byla zkoumána tato oblast. Podnik vlastní pozemky a budovy nedaleko současného sídla v obci Bělotín. Budova, ve které nyní probíhá pouze oprava stavební mechanizace a dopravních prostředků, nabízí nevyužité prostory, které v současném stavu nejsou vhodné pro vykonávání administrativní činnosti. Po prozkoumání a ocenění úprav, které by byly nutné pro rekonstrukci haly, byla stanovena částka celkových úprav na 890 tis. Kč. Práce na stavební hale by společnost vykonávala svojí vlastní činností.

V současné době jsou náklady pouze na nájem administrativních prostor ve výši 276 tis. Kč a poskytovatel je neplátce DPH. V případě, že by společnost prodala hmotný majetek, který je zmíněn v kapitole řešící zadluženost, byla by schopna společnost ufinancovat rekonstrukci vlastními zdroji. *Proto byla rovněž zhodnocena investice pomocí čisté současné hodnoty (NPV).* Do cash flow byla dosazena částka, kterou by podnik nemusel hradit, tedy výše ročního nájmu 276 tis. Kč, snížená o 30 tis. Kč. Tato částka reprezentuje roční náklady spojené s údržbou prostor. Technická životnost byla stanovena na 15 let. Výsledky výpočtu jsou znázorněny v tabulce č. 17.

Tab. 17 Zhodnocení investice do rekonstrukce průmyslové haly

NPV v Kč	Návratnost v letech	Vnitřní výnosové procento (v %)
1 305 101	4,3	26,6

Zdroj: Vlastní zpracování

Dle vypočtených hodnot je zřetelné, že investice do rekonstrukce haly, díky které by vznikl prostor pro administrativní pracovníky, je výhodná. Ukazuje to čistá současná hodnota, která je kladná. Při respektování diskontování cash flow je návratnost investice stanovena na 4,3 roku, což odpovídá přibližně 52 měsícům. Společnost by teda měla tuto investici uskutečnit, což by znamenalo v první řadě přeměnu

zmíněného majetku na finanční prostředky. Investice do nových prostor zároveň poskytuje jednateli lepší kontrolu personálu, který provádí svou činnost ve výrobní části těchto prostor.

Jelikož je vnitřní výnosové procento vyšší u investice do nových prostor, doporučuji podniku prvně investovat finanční prostředky do rekonstrukce provozní haly. V následujících letech by podnik měl investovat své prostředky do malé stavební mechanizace, jelikož tato investice se díky výpočtům ukázala jako ekonomicky opodstatněná. Zároveň bude podnik méně závislý na dodavateli, který v tuto chvíli zmíněné stroje podniku PB SCOM s. r. o. pronajímá.

6.2.3 Problémová oblast likvidity

Společnost trpěla špatnou likviditou, ovšem v průběhu let se likvidita zlepšila a v roce 2015 nedosahuje pouze běžná likvidita doporučených hodnot. V případě že vezmeme v potaz navýšení základního kapitálu, kterým by byla splacena část krátkodobých závazků, tak by se hodnoty likvidity v roce 2015 vyvíjely následovně.

Tab. 18 Porovnání hodnot likvidity podniku PB SCOM s. r. o. po navýšení ZK

Druh likvidity	Hodnota za rok 2015
Běžná neupravená o navýšení ZK	1,13
Běžná upravená o navýšení ZK	1,26
Pohotová neupravená o navýšení ZK	1,04
Pohotová upravená o navýšení ZK	1,16
Okamžitá neupravená o navýšení ZK	0,32
Okamžitá upravená o navýšení ZK	0,35

Zdroj: Vlastní zpracování údajů z účetních závěrek podniku PB SCOM s. r. o. (2011-2015)

Z tabulky č. 18 je zřetelný, že se zvýšily všechny hodnoty likvidity. Likvidita okamžitá upevnila svou pozici a výrazně převyšuje kritickou hodnotu 0,2. I pohotová likvidita, pro kterou je minimální stanovená hodnota rovna 1, se oddálila od spodní hranice doporučené hodnoty. Ovšem hodnota běžné likvidity, která se zvýšila na hodnotu 1,26, stále nesplňuje kritéria. Zásoby totiž tvoří zásadní položku oběžného majetku, jelikož podnik se snaží využívat strategii Just in time a zásobovat své stavební práce přímo, bez naskladnění na svůj sklad, podle aktuální potřeby. Hodnota likvidity se bude v následujících letech odvíjet od schopnosti rentability, když bude podnik rentabilnější, bude se mu dařit i zvyšovat likviditu.

Okamžitá likvidita ovšem nezaznamenala ve všech letech takto příznivých čísel. Podnik díky zápornému obchodnímu deficitu využívá úvěrování dodavateli. Pro lepší platební schopnost se dají využívat faktoringové služby. Podnik využívá služeb bankovního ústavu ČSOB, která nabízí službu regresního faktoringu. Díky volbě regresního faktoringu, nepřechází riziko nezaplacení na banku, ale nadále zůstává u jejího klienta. Aby došlo k postoupení pohledávky, musí být pohledávka

založena na smluvním obchodním vztahu mezi odběratelem a dodavatelem. Faktoringová společnost rovněž zkoumá bonitu podniku, finanční zdraví podniku a celkovou dobytnost pohledávky. Tato služba umožňuje společnosti čerpat až 90 % nominální hodnoty postoupené pohledávky. Banka si účtuje jednorázový poplatek za spojenou administraci s postoupením pohledávky a úroky z poskytnuté sumy. Úrok byl předběžně odhadnut na 2 až 2,5 % p. a. Tímto způsobem se dá napravovat platební neschopnost způsobená nízkou okamžitou likviditou. Alternativní metodou by byla domluva s dodavateli na případném prodloužení doby splatnosti nebo na sestavení splátkového kalendáře.

7 Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo zhodnotit finanční situaci stavební společnosti PB SCOM s. r. o. za období 2011 až 2015 a navrhnout příslušná opatření a doporučení.

První část práce tvořila literární rešerše, která byla zpracována na finanční analýzu. Byly vymezeny teoretické znalosti této problematiky a definovány metody, které byly aplikovány v praktické části na data stavební společnosti PB SCOM s. r. o. v letech 2011 až 2015. Po sestavení rozboru dat bylo zjištěno, že se společnost nachází ve špatné ekonomické situaci. Vývoj společnosti souvisí i s vnějšími ekonomickými podmínkami, jelikož největším investorem v oblasti inženýrských staveb je stát. V době ekonomické krize došlo ke snižování investic do infrastruktury, což vedlo k vyšší konkurenci na trhu a ke snižování ziskovosti zakázek. Dalším vnějším faktorem, který výrazně ovlivňuje stavební činnost a ziskovost, jsou meteorologické podmínky.

Ve sledovaných letech byla na základě vypočtených hodnot indikována vysoká zadluženost, nízká likvidita a nízká rentabilita. Těmto problémovým oblastem se věnovaly návrhy a doporučení, které by situaci mohly zlepšit.

První problémová oblast, pro kterou byla navržena řešení, byla zadluženost, která výrazně překračovala ve sledovaných letech doporučené hodnoty. Autorem byly navrženy tři návrhy, které se zabývaly odprodejem části majetku, vstup společníka a navýšení základního kapitálu současným vlastníkem. Po konzultaci s managementem podniku se jeví třetí varianta jako nejefektivnější a zároveň s nejlepší šancí na realizaci, jelikož byl zároveň osvětlen způsob získání finančních prostředků, které jsou potřebné na navýšení základního kapitálu.

V rámci řešení rentability tržeb se autor soustředil především na nákladovost. Podniku bylo doporučeno opuštění segmentu výstavby inženýrských sítí, jelikož kalkulace těchto zakázek má nepředvídatelné odchylky a riziko ztráty je příliš velké. Možnost snížení nákladů byla nastíněna v podobě nákupu vlastní malé mechanizace, kterou si podnik v současné době pouze pronajímá. Investice byla zhodnocena pomocí čisté současné hodnoty a byla vyhodnocena jako ekonomicky přínosná. Následně byla navržena úspora režijních nákladů, která byla zpracována na základě vypovězení nájmu a přesunu administrativních pracovníků do prostor ve vlastnictví podniku. Investice byla rovněž zhodnocena pomocí metody čisté současné hodnoty a návratnost investice byla stanovena na 52 měsíců. Jelikož, je podnik zadlužen, tak by investice byla zafinancována z prodeje nefunkčního a nepotřebného dlouhodobého majetku, který by dokázal pokrýt celou investici.

Jelikož bylo vnitřní výnosové procento vyšší u investice do rekonstrukce průmyslové haly, bylo společnosti doporučeno investovat prvně do stavebních úprav průmyslové haly a poté do malé stavební mechanizace.

Dále podnik měl problémy s likviditou. Výpočet likvidity souvisí i se zadlužeností, proto hodnoty byly upraveny o částku, o kterou by se navýšil základní kapitál. Tato částka by byla využita na uhrazení krátkodobých závazků. Navýšení základního kapitálu, však nedokázalo řešit běžnou likviditu, která nadále nenabývá doporučených hodnot. Lepší likviditu v budoucnosti bude ovlivňovat především schopnost podniku navyšovat rentabilitu. Jelikož se podnik v průběhu let potýkal i

s problémem okamžité likvidity, bylo navrženo řešení, které se opíralo o regresní faktoring.

V případě, že by se společnost nedokázala efektivně zabývat zmíněnými problémy, tak jí hrozí riziko úpadku, což predikoval i bankrotní model IN05.

8 Literatura

Literární zdroje:

BLAHA, Z., JINDŘICHOVSKÁ, I. *Jak posoudit finanční zdraví firmy*. 3., rozš. vyd. Praha: Management Press, 2006. ISBN 80-7261-145-3.

DLUHOŠOVÁ, D. *Finanční řízení a rozhodování podniku: analýza, investování, oceňování, riziko, flexibilita*. 3. rozš. vyd. Praha: Ekopress, 2010. ISBN 9788086929682.

GRÜNWARD, R., HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza a plánování podniku*. Vyd. 1. Praha: Ekopress, 2007. ISBN 978-80-86929-26-2.

HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza firmy*. 1. vyd. Praha: ASPI, 2008. ISBN 9788073573928.

KALOUDA, F. *Finanční analýza a řízení podniku*. 1. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015. ISBN 978-80-7380-526-5.

KISLINGEROVÁ, E., A KOL. *Manažerské finance*. 3. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010. ISBN 978-80-7400-194-9.

KNÁPKOVÁ, A., PAVELKOVÁ, D., ŠTEKER, K. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2. vyd. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4456-8.

KUBÍČKOVÁ, D., JINDŘICHOVSKÁ, I. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firem*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-538-1.

LANDA, M., *Jak číst finanční výkazy*: 1. vyd. Brno: Computer Press., 2008. ISBN 978-80-251-1994-5.

MÁČE, M. *Finanční analýza obchodních a státních organizací: praktické příklady a použití*. Praha: Grada, 2006. Finanční řízení. ISBN 8024715589.

PETRÍK, T. *Ekonomické a finanční řízení firmy: manažerské účetnictví v praxi*. 2., výrazně rozš. a aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2009. ISBN 9788024730240

RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 5. vyd. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5534-2.

SEDLÁČEK, J. *Finanční analýza podniku. 2.*, aktualiz. vyd. Brno: Computer Press. ISBN 978-80-251-3386-6.

SEDLÁČEK, J. *Účetní data v rukou manažera - finanční analýza v řízení firmy. 2.* dopl. vyd. Praha: Computer Press, 2001. ISBN 8072265628.

SŮVOVÁ, H., KNAIFL, O. *Finanční analýza I. 1.* vyd. Praha: Bankovní institut vysoká škola, 2008. ISBN 9788072651337.

ŠTEKER, K., OTRUSINOVÁ, M. *Jak číst účetní výkazy: základy českého účetnictví a výkaznictví. 2.* vyd. Praha: Grada Publishing, 2016. ISBN 9788027100484.

VOCHOZKA, M. *Metody komplexního hodnocení podniku. 1.* vyd. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3647-1.

Elektronické zdroje:

Finanční analýza podnikové sféry za 1. - 4. čtvrtletí 2015 : Finanční analýza podnikové sféry se zaměřením na konkurenceschopnost sledovaných odvětví za rok 2015. MPO ČR. Ministerstvo průmyslu a obchodu [online]. 2016 [cit. 2017-07-04]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/rozcestnik/analyticke-materialy-a-statistiky/analyticke-materialy/financni-analyza-podnikove-sfery-za-1--4--ctvrtleti-2015--221221/>

Finanční analýzy podnikové sféry průmyslu a stavebnictví: Finanční analýza podnikové sféry se zaměřením na konkurenceschopnost sledovaných odvětví za rok 2014. MPO ČR. Ministerstvo průmyslu a obchodu [online]. 2015 [cit. 2017-07-04]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument157262.html>

Finanční analýzy podnikové sféry průmyslu a stavebnictví: Finanční analýza podnikové sféry se zaměřením na konkurenceschopnost sledovaných odvětví za rok 2013. MPO ČR. Ministerstvo průmyslu a obchodu [online]. 2014 [cit. 2017-07-04]. <http://www.mpo.cz/dokument150081.html>

Finanční analýzy podnikové sféry průmyslu a stavebnictví: Finanční analýza podnikové sféry se zaměřením na konkurenceschopnost sledovaných odvětví za rok 2012. MPO ČR. Ministerstvo průmyslu a obchodu [online]. 2013 [cit. 2017-07-04]. <http://www.mpo.cz/dokument141226.html>

Finanční analýzy podnikové sféry průmyslu a stavebnictví: Finanční analýza podnikové sféry se zaměřením na konkurenceschopnost sledovaných odvětví za rok 2011. MPO ČR. Ministerstvo průmyslu a obchodu [online]. 2012 [cit. 2017-07-04]. <http://www.mpo.cz/dokument105732.html>

PB SCOM s. r. o., [2017]. PB SCOM [online]. [cit. 2017-04-27]. Dostupné z: <http://www.pbscom.cz/>

PB SCOM s. r. o. *veřejný rejstřík a sbírka listin* [online]. [cit. 2017-04-27] dostupné z:
<https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=224356>

9 Seznam obrázků

Obr. 1	Struktura aktiv podniku PB SCOM s. r. o. (2011-2015)	39
Obr. 2	Vývoj přidané hodnoty a osobních nákladů podniku PB SCOM s. r. o. (2011-2015)	42
Obr. 3	Porovnání ukazatelů rentability podniku PB SCOM s. r. o. a odvětví (2011-2015)	45
Obr. 4	Porovnání vybraných ukazatelů zadluženosti podniku PB SCOM s. r. o. (2011-2015)	46
Obr. 5	Porovnání doby obratu pohledávek a závazků podniku PB SCOM s. r. o. (2011-2015)	48
Obr. 6	Porovnání hodnot běžně likvidity podniku PB SCCOM s. r. o. s průměrem v odvětví (2011-2015)	49
Obr. 7	Porovnání pohotové likvidity podniku PB SCOM s. r. o. s průměrem v odvětví (2011-2015)	49
Obr. 8	Porovnání hodnot okamžité likvidity podniku PB SCOM s. r. o. s průměrem v odvětví	50
Obr. 9	Vývoj IN funkce v letech 2011 až 2015	51
Obr. 10	Vývoj výsledků Kralickova Quicktestu v letech 2011 až 2015	52

10 Seznam tabulek

Tab. 1	Metodika a vyhodnocení výpočtů Kralickova Quicktestu	30
Tab. 2	Průměrný počet zaměstnanců v letech 2011 až 2015	32
Tab. 3	Horizontální analýza aktiv podniku PB SCOM s. r. o. (2011-2015)	32
Tab. 4	Horizontální analýza pasiv podniku PB SCOM s. r. o. (2011-2015)	34
Tab. 5	Horizontální analýza vybraných položek výkazu zisku a ztrát podniku PB SCOM s. r. o. (2011-2015)	36
Tab. 6	Vertikální analýza aktiv podniku PB SCOM s. r. o. v % (2011-2015)	38
Tab. 7	Vertikální analýza pasiv podniku PB SCOM s. r. o. v % (2011-2015)	39
Tab. 8	Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty podniku PB SCOM s. r. o. v % (2011-2015)	41
Tab. 9	Rozdílové ukazatele podniku PB SCOM s. r. o. (2011-2015)	43
Tab. 10	Ukazatele rentability podniku PB SCOM s. r. o. a odvětví (2011-2015)	44
Tab. 11	Ukazatele zadluženosti podniku PB SCOM s. r. o. (2011-2015)	45
Tab. 12	Ukazatele aktivity podniku PB SCOM s. r. o. (2011-2015)	47
Tab. 13	Ukazatele likvidity podniku PB SCOM s. r. o. (2011-2015)	48
Tab. 14	Výsledky jednotlivých ukazatelů bankrotního modelu IN05	50
Tab. 15	Výpočty ukazatelů Kralickova Quick Testu a jejich bodové vyhodnocení	51
Tab. 16	Zhodnocení investice do malé mechanizace	57
Tab. 17	Zhodnocení investice do rekonstrukce průmyslové haly	57
Tab. 18	Porovnání hodnot likvidity podniku PB SCOM s. r. o. po navýšení ZK	58

Přílohy

A Aktiva podniku PB SCOM s. r. o. za období 2011 – 2015 (v tis. Kč)

	2011	2012	2013	2014	2015
AKTIVA CELKEM	86 122	83 570	102 697	76 440	72 700
Pohledávky za upsaný základní kapitál	0	0	0	0	0
Dlouhodobý majetek	15 506	20 172	21 818	13 085	15 866
Dlouhodobý nehmotný majetek	0	422	357	87	0
Software		422	357	87	0
Dlouhodobý hmotný majetek	9 506	13 474	16 081	12 998	15 866
Pozemky	238	388	388	388	388
Stavby	5 253	4 876	7 122	6 622	6 140
Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	2 775	5 924	7 738	5 155	8 505
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	1 198	2 286	833	833	833
Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	42	0	0	0	0
Dlouhodobý finanční majetek	6 000	6 276	5 380	0	0
Jiný dlouhodobý finanční majetek	6 000	6 276	5 380	0	0
Oběžná aktiva	69 406	62 731	80 329	62 929	56 595
Zásoby	4 074	7 902	14 216	9 022	3 681
Materiál	289	2 319	4 923	5 258	3 342
Nedokončená výroba a polotovary	3 750	5 583	9 293	3 764	339
Zboží	35	0	0	0	0
Dlouhodobé pohledávky	0	10 892	16 263	11 793	9 246
Pohledávky z obchodních vztahů	0	10 892	9 339	5 240	2 893
Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení	0	0	6 924	6 553	6 353
Krátkodobé pohledávky	46 679	35 519	43 859	35 717	30 419
Pohledávky z obchodních vztahů	45 236	27 907	36 224	31 148	26 011
Stát - daňové pohledávky	590	4 204	4 810	1 881	694
Krátkodobé poskytnuté zálohy	409	171	150	216	446
Dohadné účty aktivní	215	2 947	2 528	2 124	2 933
Jiné pohledávky	229	290	147	348	335
Krátkodobý finanční majetek	18 653	8 418	5 991	6 397	13 249
Peníze	12 990	3 939	3 382	4 075	4 984
Účty v bankách	5 663	4 479	2 609	2 322	8 265
Časové rozlišení	1 210	667	550	426	239
Náklady příštích období	1 210	645	550	426	239
Příjmy příštích období	0	22	0	0	0

B Pasiva podniku PB SCOM s. r. o. za období 2011 – 2015 (v tis. Kč)

	2011	2012	2013	2014	2015
PASIVA CELKEM	86 122	83 570	102 697	76 440	68 600
Vlastní kapitál	20 677	24 115	22 087	22 428	23 935
Základní kapitál	1 100	1 100	1 100	1 100	1 100
Základní kapitál	1 100	1 100	1 100	1 100	1 100
Kapitálové fondy	0	0	0	0	0
Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku	110	110	110	0	0
Zákonný rezervní fond / Nedělitelný fond	110	110	110	0	0
Výsledek hospodaření minulých let	17 677	19 467	20 405	20 987	21 327
Nerozdělený zisk minulých let	17 677	19 467	20 405	20 987	21 327
Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	1 790	3 438	472	341	1 508
Cizí zdroje	65 428	59 455	80 610	54 012	44 665
Rezervy	0	0	0	0	0
Dlouhodobé závazky	8 947	9 240	7 690	4 746	6 961
Závazky z obchodních vztahů	8 947	9 240	7 690	4 746	6 961
Krátkodobé závazky	52 406	41 703	59 043	37 756	27 300
Závazky z obchodních vztahů	46 396	38 398	57 255	36 219	29 264
Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení	137	119	87	61	61
Závazky k zaměstnancům	1 003	1 191	579	663	803
Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	658	714	354	378	468
Stát - daňové závazky a dotace	217	205	487	173	0
Kratkodobé přijaté zálohy	115	0	0	0	0
Dohadné účty pasivní	3 840	1 046	246	255	786
Jiné závazky	40	30	35	7	18
Bankovní úvěry a výpomoci	4 075	8 512	13 877	11 510	10 404
Bankovní úvěry dlouhodobé	2 932	2 114	1 649	654	10 404
Krátkodobé bankovní úvěry	1 143	6 398	12 228	10 856	0
Časové rozlišení	17	0	0	0	0
Výdaje příštích období	17	0	0	0	0

C Výkaz zisku a ztráty podniku PB SCOM s.r.o. za období 2011 – 2015 (v tis. Kč)

	2011	2012	2013	2014	2015
Tržby za prodej zboží	2 602	1 264	0	0	1
Náklady vynaložené na prodané zboží	2 414	765	0	0	0
Obchodní marže	188	499	0	0	1
Výkony	133 887	118 087	165 089	72 808	83 408
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	131 345	116 183	160 575	78 337	86 834
Změna stavu zásob vlastní činnosti	2 510	1 833	3 710	-5 529	-3 426
Aktivace	32	71	804	0	0
Výkonová spotřeba	110 644	93 570	154 686	55 329	63 550
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	9 771	1 100	1	2 565	4 033
Tržby z prodeje materiálu	1 125	7 091	3 270	1 366	422
Přidaná hodnota	23 431	25 016	10 403	17 479	19 859
Osobní náklady	23 283	23 371	25 098	16 286	16 973
Daně a poplatky	267	730	787	759	1 345
Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	5 972	3 479	1 303	3 336	3 528
Tržby z prodeje DM a materiálu	10 896	8 191	3 271	3 931	4 455
Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	2 388	0	33	84	0
Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období	0	0	-4 856	0	0
Ostatní provozní výnosy	3 155	1 547	10 936	1 585	2 324
Ostatní provozní náklady	2 291	2 063	1 169	789	1 904
Provozní výsledek hospodaření	2 851	5 111	1 076	1 741	2 888
Výnosové úroky	188	436	449	85	6
Nákladové úroky	339	681	935	801	937
Ostatní finanční výnosy	445	140	362	94	0
Ostatní finanční náklady	560	668	480	564	449
Finanční výsledek hospodaření	-266	-773	-604	-1 186	-1 380
Daň z příjmů za běžnou činnost	615	900	0	0	0
Výsledek hospodaření za běžnou činnost	1 970	3 438	472	555	1 508
Mimořádné náklady	180	0	0	214	0
Mimořádný výsledek hospodaření	-180	0	0	-214	0
Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům (+/-)	0	0	0	0	0
Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	1 790	3 438	472	341	1 508
Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-)	2 405	4 338	472	341	1 508